

Evaluering af Gentofte Kommunes Handicappolitik 2013-2016

Spørgeskemaundersøgelse og interviews blandt borgere,
forvaltningspersonale og handicaporganisationers medlemmer

&#
ANALYSE & TAL

JANUAR 2018

Udarbejdet af:

Analyse & Tal F.M.B.A
Nannasgade 28
2200 København N
www.ogtal.dk

For mere information kontakt:

Pia Bang Jensen
Tlf. 28934112
pia@ogtal.dk

Databehandling, analyse & tekst:

Pia Bang Jensen, Finn Kenneth Hansen og Siri Dencker

Rapporten kan frit citeres med tydelig angivelse af kilden. Rapporten kan downloades gratis på Analyse & Tals hjemmeside www.ogtal.dk.

Indhold

Indledning	5
Rapportens opbygning	6
Sammenfatning og opmærksomhedspunkter	8
Evalueringens sigte	8
Handicappolitikens principper	8
Indsatsernes kobling til handicappolitikken	9
Handicappolitikens betydning for borgere med funktionsnedsættelser	10
Fortællinger om handicappolitikken.....	11
Opmærksomhedspunkter og anbefalinger.....	13
Indsatsernes kobling til Handicappolitikken	17
Gentofte Kommunes Handicappolitik 2013-2016.....	17
Tilgængelighed	21
Arbejdsmarked.....	24
Kultur, idræt og fritid for børn og unge	25
Det tværgående handicappolitiske netværk som arbejdsgruppe	27
Opsummering	28
Handicappolitikens betydning for borgere med funktionsnedsættelser	30
Tilgængelighed	30
Arbejdsmarked.....	34
Kultur, idræt og fritid for børn og unge	37
Handicappolitikens betydning generelt.....	40
Fortællinger om handicappolitikken	45
Forvaltningsfortællinger.....	45
Handicaprådsfortællinger	48
Borgerfortællinger	49

Mod en ny handicappolitik – opmærksomhedspunkter og anbefalinger	54
Handicappolitikens principper og indsatsområder	54
Borgerinddragelse	55
Borgerønsker til handicappolitik og indsatser	56
Forankring af initiativer	57
Udbrede kendskabet til indsatser	58
Om evalueringen.....	60
Litteraturstudie	60
Interviews.....	60
Spørgeskemaundersøgelse	61
Bilag 1: Frekvenser fra spørgeskemaundersøgelsen	65
Bilag 2: Tekstsvare fra spørgeskemaundersøgelsen.....	78

Kapitel 1

Indledning

Hvilken betydning har handicappolitikken haft for borgere med funktionsnedsættelser og hvordan kan den blive bedre?

Sådan lyder det centrale spørgsmål i denne evaluering af Gentofte Kommunes Handicappolitik for perioden 2013-2016.

I 2008 fik Gentofte Kommune sin første samlede Handicappolitik 2008-2012.

Handicappolitikken for 2013-2016 bygger videre på den første firårige handicappolitik, hvis overordnede mål er at implementere FN's Handicapkonvention.

Udmøntningen af handicappolitikken sker igennem de årlige handleplaner, hvor der hvert år er afsat ca. 1,8 millioner kroner til projekter og indsatser.

På opfordring fra Handicaprådet har kommunalbestyrelsen forlænget Handicappolitik 2013-2016 til også at gælde for 2017 og 2018. Da handicappolitikens første periode er afsluttet, ønsker Gentofte Kommune en evaluering af Handicappolitik 2013-16.

Da CASA evaluerede Handicappolitik 2008-2012 lå fokus på sektoransvaret. I denne evaluering, der er foretaget af CASA og Analyse & Tal, er fokus rettet mod borgerne.

Formålet med evalueringen er at skabe og formidle viden om, hvad handicappolitikken har betydet for borgere med funktionsnedsættelser i Gentofte Kommune og give input til, hvordan handicappolitikken fremover kan bidrage til at forbedre forholdene for borgerne.

Handicappolitikken indeholder både sociale, sundhedsmæssige, pædagogiske og økonomiske aspekter og berører menneskerettigheder og etiske spørgsmål. Dertil kommer udmøntningen af politikken i handleplaner, arbejdsgange i kommunens forvaltninger og tilrettelæggelsen af serviceydelser rettet mod borgere med funktionsnedsættelser for eksempel hjælpemidler, undervisning, fritids-, idræts-, og kulturtilbud, daginstitutioner, bosteder mm. Handicappolitikken involverer på den måde mange forskellige aktører i kommunen og handicaporganisationerne, ligesom den berører mange borgere – både brugere og pårørende.

Evalueringen bygger på både interviews og et spørgeskema. Formålet har været at lade mangfoldigheden af stemmer på handicapområdet komme til udtryk for derigennem at få et mangefacetteret blik på den eksisterende politik og dens potentialer og dilemmaer. Det til trods når vi ikke rundt om alle de forskellige aspekter og giver dermed ikke en udtømmende vurdering af Handicappolitikken

Konkret har vi lavet interview med politikere, forvaltning og borgergrupper, der er engageret på handicapområdet i Gentofte Kommune. De interviewede er handicaporganisationernes og Seniorrådets repræsentanter i Tilgængelighedsforum, handicaporganisationernes, kommunalbestyrelsens og forvaltningernes medlemmer af Handicaprådet, medlemmer af Det tværgående handicappolitiske netværk, medlemmer af Forældreforeningen og grundlæggeren af Brobyggerne, som driver BASECAMP¹.

Derudover har vi indsamlet spørgeskemasvar fra medlemmer af Gentofte Kommunes handicaporganisationer, hvor de fleste respondenter er medlemmer af organisationer, der repræsenterer mennesker med fysiske handicaps. Informanterne er blevet bedt om at forholde sig overordnet til evalueringens hovedtemaer: Handicappolitikens betydning for borgerne med funktionsnedsættelser med særligt fokus på:

- Tilgængelighed
- Arbejdsmarked
- Kultur, idræt og fritid for børn og unge

Gennem rapporten bruger vi termen ”borgere med funktionsnedsættelser” til at betegne den målgruppe, som Gentofte Kommunes Handicappolitik retter sig mod.

Rapportens opbygning

Rapporten begynder med en selvstændig sammenfatning. Kapitlet indeholder resumé af evalueringen og opmærksomhedspunkter rettet mod en fremtidig Handicappolitik. Derefter følger en kort beskrivelse af handicappolitikken, dens målsætninger og indsatser.

---

¹ Se en udførlig beskrivelse i kapitlet ”Om evalueringen”, side 50-51.

Selve evalueringen består af tre kapitler, der tager udgangspunkt i evalueringens centrale spørgsmål:

Indsatsernes kobling til Handicappolitikken

- Hvordan er indsatserne under handicappolitikken koblet til målsætningerne i Handicappolitik 2013-2016?

Handicappolitikens betydning for borgere med funktionsnedsættelser

- Hvordan har handicappolitikken som helhed forbedret forholdene for borgere med funktionsnedsættelser i Gentofte Kommune?
- Hvilke konkrete forbedringer har handicappolitikken skabt for personer med funktionsnedsættelser i Gentofte Kommune?
- Hvordan vurderes omfanget og betydningen af indsatserne inden for henholdsvis tilgængelighed, arbejdsmarked samt kultur, idræt og fritid?

Fortællinger om handicappolitikken

- Hvilke fortællinger knytter sig til Handicappolitik 2013-2016 i Handicaprådet, i den kommunale forvaltning og blandt borgere med funktionsnedsættelser?

Rapportens sidste kapitel beskriver evalueringens design og metoder. Kapitlet henvender sig til dem, som er særligt interesserede i dataproduktionen, udvælgelsen af interviewpersoner, spørgeskemaundersøgelsens respondenter og lignende. I bilagene er tabeller med alle svarfordelinger og alle tekstsvar fra spørgeskemaundersøgelsen.

Evalueringen er gennemført i perioden oktober 2017 til januar 2018.

Evalueringen er foretaget af Siri Dencker, Pia Bang Jensen og Finn Kenneth Hansen, CASA/Analyse & Tal.

Januar 2018

CASA/Analyse & Tal

Sammenfatning og opmærksomhedspunkter

Evalueringens sigte

Denne rapport er en evaluering af Gentofte Kommunes Handicappolitik 2013-2016. Formålet med evalueringen er at skabe og formidle viden om, hvad handicappolitikken har betydet for borgere med funktionsnedsættelser i Gentofte Kommune og give input til, hvordan handicappolitikken fremover kan bidrage til at forbedre forholdene for borgerne.

Dette kapitel er en sammenfatning af evalueringen og en opridsning af opmærksomhedspunkter og ønsker, der peger frem mod en revideret handicappolitik.

Handicappolitikens principper

Handicappolitikken i Gentofte Kommune hviler på FN's konvention om rettigheder for mennesker med funktionsnedsættelser og den danske regerings handicappolitik. FN's handicapkonvention slår fast, at alle mennesker, uanset handicap, har lige rettigheder på alle områder. Det gælder på skole- og uddannelsesområdet, på arbejdsmarkedet og i forhold til samfundets øvrige institutioner. Den danske regerings handicappolitik bygger på fire bærende principper:

- **Kompensation.** Der skal tilbydes ydelser og hjælpemidler, som afhjælper eller begrænser følger af en nedsat funktionsevne.
- **Sektoransvar.** Hver enkelt sektor eller virksomhed, som leverer ydelser eller service til borgerne i almindelighed, skal levere de samme ydelser til personer med funktionsnedsættelser på en tilgængelig og brugbar måde.
- **Solidaritet.** Støtteforanstaltninger og merudgifter som følge af en funktionsnedsættelse påhviler ikke den enkelte, men betales af det offentlige i henhold til den relevante lovgivning.
- **Ligebehandling.** For at skabe lige muligheder for alle skal der om nødvendigt ydes positiv forskelsbehandling efter det enkelte menneskes særlige behov og egne muligheder.

Visionen for Gentofte Kommunes handicappolitik er, at "Gentofte Kommune skal være et godt sted at bo, leve og uddanne sig og arbejde for alle borgere uanset handicap".

Indsatsernes kobling til handicappolitikken

Handicappolitikken realiseres i praksis gennem årlige handleplaner med konkrete indsatser. I efteråret kommer Handicaprådet som regel med udmeldinger om overordnede indsatser eller fokusområder, som de gerne vil have betonet i det kommende års handleplan, hvorefter Det Tværgående Handicappolitiske Netværk udarbejder oplæg til handleplan som forelægges for Handicaprådet til godkendelse.

Der er igangsat kommunale indsatser til indfrielse af langt de fleste målsætninger i Handicappolitik 2013-2016.

Med hensyn til tilgængelighed er der igangsat initiativer til at imødegå alle målsætninger på nær tilgængelighedsvurderinger i alle lokalplaner.

På området for kultur, idræt og fritid er det alene målsætningen om bedre tilgængelighed i det offentlige rum ved kommunens kultur- og fritidsaktiviteter, der ifølge evalueringen ikke er blevet mødt med et decideret initiativ.

På arbejdsmarkedsområdet er der igangsat initiativer for at opfylde tre ud af fem målsætninger. Målsætningerne om samfundsansvar og mål for arbejdspladserne i kommunen samt grobund for nye virksomheder og virksomhedstyper er der ikke igangsat initiativer til opfyldelse af.

Gentofte Kommune er nået et væsentligt skridt videre på dette område siden evalueringen af Handicappolitik 2008-2012, hvor det blev konkluderet, at handleplanerne ikke var tænkt konkret i forhold til handicappolitikken. Koblingen mellem handleplanerne og målsætningerne i handicappolitikken forekom den gang uklar. Denne evaluering kan til gengæld konkludere, at der i det store hele er en udmærket sammenhæng mellem målsætningerne i Handicappolitik 2013-16 og de kommunale indsatser, der er sat i værk for at indfri målsætningerne.

Handicappolitikens betydning for borgere med funktionsnedsættelser

Evalueringen konkluderer, at borgerne oplever, at forholdene for mennesker med funktionsnedsættelser generelt er gode i Gentofte Kommune:

Tabel 2.1: Hvor gode eller dårlige vurderer du generelt forholdene for mennesker med handicap i Gentofte Kommune?

	Antal	Procent
Meget gode	18	12 %
Gode	65	45 %
Hverken gode eller dårlige	35	24 %
Dårlige	7	5 %
Meget dårlige	6	4 %
Ved ikke	15	10 %
Total	146	100 %

Note: Antal respondenter = 146.

Både Handicaprådets medlemmer og forældrerepræsentanter giver indtryk af, at særligt hvad angår fysisk tilgængelighed og mulighederne for at søge midler til aktiviteter, er der meget, der er velfungerende. Samtidig konkluderer evalueringen, at det tyder på, at borgerne generelt ikke synes, at forholdene er blevet bedre under den nuværende handicappolitik, og der rejses kritik af udmøntningen af nogle politikker og efterspørges mere viden om indsatser. Nedenfor følger en opsummering af evalueringen af de tre fokusområder.

Tilgængelighed

Evalueringen viser, at tilgængeligheden for borgere med funktionsnedsættelser er øget markant, hvad angår forbedringer i det offentlige rum, på gader og vejen, trafikovergange, offentlige bygninger med mere. Dette afspejler sig også i, at borgere med funktionsnedsættelse generelt føler sig trygge ved at færdes i trafikken i Gentofte kommune. Hvad angår tilgængelighed i den digitale kommunikation, er udfordringen, at borgerne sjældent anvender hjemmesiden, og at hjemmesiden skal imødekomme mange forskelligartede behov, samt at borgerne har svært ved at finde de relevante tilbud.

Arbejdsmarked

På arbejdsmarkedsområdet er der stor efterspørgsel på en jobindsats, der fokuserer på hele familien og ikke blot på den enkelte jobsøgende. Hvad angår adgangen til hjælpemidler, er der både meget positive og meget negative tilbagemeldinger. På den baggrund vurderes det, at der bør laves en indsats for at klarlægge, hvordan borgerne får en mere ensartet og positiv oplevelse af processen om at ansøge og få tildelt hjælpemidler.

Kultur, idræt og fritid for børn og unge

Evalueringen peger på, at på tværs af spørgeskemaer og interviews er borgernes kendskab til Handicappolitik 2013-2016s initiativer inden for kultur, idræts- og fritidsområdet for børn og unge generelt meget lille. Der er mange tilbud, der ikke kendes af folk, som tilbuddene er rettet imod. Der må sættes øget fokus på at formidle kontakt mellem tilbud og målgruppe. Initiativer som Brobyggernes BASECAMP fremhæves som et initiativ, der formår at give børn med særlige behov mulighed for at prøve kræfter med idrætsaktiviteter og træner dem i på sigt at kunne være en del af en almen idrætsklub – i hvert fald, hvis der er undervisere, der har erfaring med målgruppen. Evalueringen peger på, at der blandt borgere med funktionsnedsættelser og deres pårørende er en oplevelse af, at der er mangel på mulighed for specialhold i de almene idrætsklubber. Samtidig efterspørges der fokus på de unges overgang fra børne- til voksenliv, og initiativer, der hjælper unge med at skabe sociale relationer.

Fortællinger om handicappolitikken

Evalueringen har undersøgt de fortællinger om Handicappolitik 2013-2016, som vi ser hos borgere med funktionsnedsættelser og pårørende, ansatte i den kommunale forvaltning og politikere og repræsentanter fra handicaporganisationerne i Handicaprådet. Fortællingerne viser sig at være meget forskelligartede, og det kan være en udfordring i forhold til kommunikationen mellem de forskellige aktører på handicapområdet.

Forvaltningsfortællinger

Blandt ansatte i forvaltningerne er der en fortælling om, at handicappolitikken er blevet en integreret del af forvaltningernes arbejde. Det gælder særligt inden for Teknik & Miljø, hvor den fysiske tilgængelighed bliver tænkt ind i alle opgaver, og i Unge & Kultur, hvor handicappolitikken har skærpet blikket for diversitet inden for kulturområdet. I de

forskellige forvaltninger inden for socialområdet er der en fortælling om, at forvaltningerne ikke er så gode til at arbejde sammen om den enkelte sag og ikke er så gode til at inddrage de pårørende. Ligeledes er der en fortælling om, at der er en tendens til, at de 'fysiske' funktionsnedsættelser prioriteres højere end 'psykisk sårbarhed', og at man bør tænke i at lave målsætninger for kompensation for psykisk sårbarhed. Forvaltningerne efterspørger et nyt format af handicappolitikken, så den kan blive mere anvendelig i praksis.

Handicaprådsfortællinger

Blandt medlemmerne af Handicaprådet er fortællingen, at de føler sig både hørt og inkluderet i arbejdet med handicappolitikken. Men det er i høj grad forvaltningerne, der er initiativtagere til udpegningen og formuleringen af politik og indsats. Handicaprådet har således en relativt passiv fortælling om sin egen rolle i udpegningen af indsatsområder og formulering af politikken. Det er positivt, at sektoransvaret tages alvorligt i Gentofte Kommune og at forvaltningen spiller så fremtrædende en rolle i tilblivelsen af handicappolitikken, men omvendt peger evalueringen på, at Handicaprådet i højere grad kan have en mere definerende rolle på handicapområdet.

Borgerfortællinger

Blandt borgerne er der fortællinger om, at det kan være svært for dem at finde de tilbud, der er relevante for dem. For nogle af dem er grunden, at de ikke føler sig som en del af målgruppen. For andre gælder det, at de generelt mangler kendskab til tilbuddene. En anden fortælling er, at handicapområdet opleves som siloopdelt og fragmenteret og mange fremsætter ønsker om mere helhedstænkning med fokus på pårørende, der afspejler den komplekse socialpolitiske virkelighed, som handicappolitikken er en del af.

I dette afsluttende kapitel samler vi op på de opmærksomhedspunkter og anbefalinger til en ny handicappolitik, som interviews, spørgeskemasvar og den samlede evaluering peger frem mod. Formålet med kapitlet er at kvalificere en fremtidig drøftelse af:

- Handicappolitikens vision og faglige indsatsområder
- Hvordan arbejdsformen i Handicaprådet og Det Tværpolitiske Handicapnetværk bedst kan understøtte realiseringen af handicappolitikken.

Opmærksomhedspunkter og anbefalinger

I dette afsluttende kapitel samler vi op på de opmærksomhedspunkter og anbefalinger til en ny handicappolitik, som interviews, spørgeskemasvar og den samlede evaluering peger frem mod.

Handicappolitikens principper og indsatsområder

Evalueringen peger på, at Handicappolitik 2013-2016 overordnet set virker efter hensigten. Dels har forvaltningerne i høj taget sektoransvaret for handicapområdet på sig. Dels ser borgerne overvejende positivt på de eksisterende vilkår for borgere med funktionsnedsættelser i Gentofte Kommune.

Evalueringen har ikke givet anledning til at betvivle, at de seks faglige indsatsområder er velvalgte. Opmærksomheden på tilgængelighed har højnet tilgængeligheden i det offentlige rum og haft stor betydning for borgerne. Med udgangspunkt i denne evaluering kan det anbefales, at opmærksomheden fremover skal lægges særligt på:

- børne- og ungeområdet
- sundhedsområdet
- socialområdet

Evalueringen peger på, at fokus inden for disse faglige indsatsområder i særlig grad være på at styrke borgere med funktionsnedsættelsers identitetsdannelse og sociale relationer.

Borgerinddragelse

Måske som følge af det store sektoransvar, som forvaltningerne tager på sig, bliver praksis, at Handicaprådet afventer udspil fra forvaltningerne.

På denne baggrund anbefales det at Handicaprådet overvejer, hvorledes borgerinddragelsen kan øges: Skal traditionen med borgermøder om konkrete emner med fokus på at skabe konkrete forandringer for borgere med funktionsnedsættelser i kommunen fortsættes? Skal borgermøderne opreklameres intensivt? Eller skal der findes andre modeller, som bringer borgerne mere i spil i forhold til handicapindsatser og handicaprådets arbejde?

På baggrund af evalueringen anbefales det, at Handicaprådet arbejder på at spille en mere aktiv rolle i tilblivelsen og udmøntningen af de årlige handleplaner og arbejder for at inddrage et bredt udsnit af borgere med funktionsnedsættelser i arbejdet.

Handicaprådet kan for eksempel basere sine indstillinger til handleplaner på indsamlede forslag fra medlemsorganisationer og borger- og pårørendegrupper, således at borgere med funktionsnedsættelser kommer til at spille en mere dagsordensættende rolle.

Det anbefales, at Handicaprådet har en fortsat opmærksom på en bred forståelse af 'handicapbegrebet' og problemstillinger knyttet til handicapområdet. Det anbefales at der lægges særlig vægt på både at repræsentere borgere med såkaldt 'fysiske' og 'psykiske' funktionsnedsættelser og både børn, unge, voksne og ældre, og eventuelt inddrage andre betegnelser end 'handicap' i beskrivelserne af deres målgruppe, for at alle berørte føler sig inkluderet.

Borgerønsker til handicappolitik og indsatser

I spørgeskemaundersøgelsen har borgerne haft mulighed for at komme med ønsker til en fremtidig handicappolitik og konkrete forslag til forbedring af indsatser. Disse ønsker og forslag er opdelt i temaer og opsummeret nedenfor:

Sagsbehandling

- Kortere sagsbehandlingstider og mindre udskiftning i sagsbehandlere
- Lette processen når man skal ansøge om hjælpemidler
- Helhedsorientering i sagsbehandlingen

Tilgængelighed

- Flere handicapparkeringspladser
- Mulighed for ved idrætsanlæg at benytte omklædningsrum sammen med ægtefælle eller børn af det andet køn, som har brug for hjælp
- Flere bænke og andre muligheder for at sidde og tage et hvil i det offentlige rum
- Flere blandende boligområder, a la projektet på Bank-Mikkelsens Vej, hvor beskyttede boliger er blandet med ikke-beskyttede boliger, så man kan indgå fællesskaber omkring madlavning og andre sociale aktiviteter.

Børn og unge

- Mulighed for små klassekvotienter på almindelige folkeskoler og i vuggestuer og børnehaver
- Aktivitetstilbud til unge i weekenden
- Støtte til at unge med funktionsnedsættelser kan skabe sociale relationer

Arbejdsmarked

- Fortsat fokus på jobindsats, fx kommunale fleksjobs. Også i forhold til psykisk sårbare borgere.

Psykisk sårbare

- Større fokus på borgere med psykiske udfordringer
- Patientuddannelser og opfølgning, når der stilles en psykisk diagnose

Pårørende

- Formulering og vedtagelse af en pårørendepolitik
- Etablering af Pårørenderåd på de forskellige institutioner

Derudover lægger flere borgere vægt på, at der er brug for indsatser, der gør op med stigmatisering og ”sygelliggørelse” af borgere med funktionsnedsættelser.

Forankring af initiativer

Evalueringen peger på at forankringen af handicappolitikens initiativer og projekter ikke altid er så hensigtsmæssig. Det kan hænge sammen med finansieringen af projekterne på handicapområdet. Den består ofte af et engangsbeløb til opstart af projektet, men indeholder ikke penge til efterfølgende drift, videreførelse og forankring af projektet.

I forbindelse med formuleringen af den næste handicappolitik bør der derfor være opmærksomhed på at indtænke bæredygtighed ind i indsatserne fra start og afsætte midler til forankringen, for eksempel i andet budgetår.

Udbrede kendskabet til indsatser

Handicaprådet mener, at kendskab til handicappolitikken og opmærksomhed på handicapdimensionen i alle sammenhænge er en forudsætning for at kunne forandre livet

for kommunens borgere med funktionsnedsættelser. Det er en selvstændig målsætning i Handicappolitik 2013-2016, at handicappolitikken skal være kendt i kommunen og være et redskab, som alle kan bruge og drage nytte af. Evalueringen her peger på, at det vigtigste for borgeren ikke er kendskab til den konkrete politik, men snarere til de indsatser, som udspringer af politikken.

Konklusionen er, at der fortsat er et stort arbejde at gøre for at opfylde dette mål. Evalueringen peger på en række ønsker til kommunikationen om handicappolitikken og de muligheder den tilbyder:

- En kommunikationsstrategi for synliggørelse af de eksisterende indsatser og tilbud inden for kultur, idræts- og fritidsområdet – særligt på børne- & ungeområdet.
- Afklare, hvilken rolle kommunens hjemmeside skal spille i kommunikationen eller hvilke alternative platforme der eksisterer/skal tages i brug.
- Et nyt format på handicappolitikken, som bedre kan bruges til dialogen mellem professionelle og borgere.

Som inspiration til en kort udgave af en politik, der formår at bevare sine visioner og samtidig være let tilgængelig kan Handicaprådet skele til Gentofte Kommunes Ungepolitik eller Idræts- og bevægelsespolitikken.

Kapitel 3

Indsatsernes kobling til Handicappolitikken

Dette kapitel omhandler spørgsmålet om, hvordan indsatserne under handicappolitikken er koblet til målsætningerne i Handicappolitik 2013-2016. Dette er undersøgt gennem et studie af eksisterende litteratur og undersøgelser på områderne tilgængelighed, arbejdsliv og kultur-, fritids- og foreningsliv.

Formålet er at se på, hvorvidt de målsætninger, der er opsat i handicappolitikken, er blevet forsøgt opfyldt i form af en konkret indsats i kommunalt regi. Forud for denne evaluering har forvaltningen udarbejdet en beskrivelse af de indsatser, der har været iværksat som en del af handleplanerne i perioden 2013-2016. Det er denne beskrivelse, der holdes op imod Handicappolitikken med fokus på, hvordan indsatserne er koblet til handicappolitikken.

Kapitlet indledes med en beskrivelse af Handicappolitik 2013-2016.

Gentofte Kommunes Handicappolitik 2013-2016

I 2008 fik Gentofte Kommune sin første samlede handicappolitik. Politikken var fireårig. Handicappolitikken blev til i en omfattende dialog med brugere, pårørende, medarbejdere, handicaporganisationer, politikere og andre interesserede og vision, værdier og målene for handicappolitikken er formuleret i samarbejde med alle parter. Handicaprådet og forvaltningen oplevede det som en meget positiv proces.

Handicappolitikken for 2013-2016 bygger videre på den første fireårige handicappolitik. I revideringsprocessen har der igen været drøftelser og samarbejder med mange involverede. Politikken tager desuden afsæt i den eksterne evaluering foretaget af analysebureauet CASA² og en undersøgelse af kendskabet til og udbredelsen af handicappolitikken blandt kommunens borgere³.

---

² Finn Kenneth Hansen: "Evaluering af Handicappolitikken 2008-2012 – Gentofte Kommune". CASA 2012.

³ Undersøgelsen er refereret i indledningen til Handicappolitik 2013-2016.

Handicappolitikens principper

Handicappolitikken i Gentofte Kommune hviler på FN's konvention om rettigheder for mennesker med funktionsnedsættelser og den danske regerings handicappolitik.

FN's handicapkonvention slår fast, at alle mennesker, uanset handicap, har lige rettigheder på alle områder. Det gælder på skole- og uddannelsesområdet, på arbejdsmarkedet og i forhold til samfundets øvrige institutioner. Den danske regerings handicappolitik bygger på fire bærende principper:

- **Kompensation.** Der skal tilbydes ydelser og hjælpemidler, som afhjælper eller begrænser følger af en nedsat funktionsevne.
- **Sektoransvar.** Hver enkelt sektor eller virksomhed, som leverer ydelser eller service til borgerne i almindelighed, skal levere de samme ydelser til personer med funktionsnedsættelser på en tilgængelig og brugbar måde.
- **Solidaritet.** Støtteforanstaltninger og mer- udgifter som følge af en funktionsnedsættelse påhviler ikke den enkelte, men betales af det offentlige i henhold til den relevante lovgivning.
- **Ligebehandling.** For at skabe lige muligheder for alle skal der om nødvendigt ydes positiv forskelsbehandling efter det enkelte menneskes særlige behov og egne muligheder.

(Kilde: Handicappolitikken 2013-16, "Værdier og principper".)

Visionen for Gentofte Kommunes handicappolitik er, at "Gentofte kommune skal være et godt sted at bo, leve og uddanne sig og arbejde for alle borgere uanset handicap" (kilde: Handicappolitik 2013-16, "Vision").

Faglige indsatsområder

Inklusion er det overordnede mål for Gentofte Kommunes handicappolitik 2013-2016. Kommunen har ønsket at arbejde med at:

"[...] styrke fællesskabers evne til at inkludere og menneskers mulighed for at deltage i og tilhøre fællesskaber. Det gælder alle fællesskaber: Dagtilbuddene, skolen, ungdoms- og erhvervsuddannelserne samt de sociale tilbud, man er tilknyttet og ikke mindst arbejdspladsen" (forordet til Handicappolitik 2013-2016).

Handicappolitikken er struktureret omkring seks faglige mål- og indsatsområder:

- Tilgængelighed, information og digital kommunikation
- Uddannelse, børne- og ungeliv
- Arbejdsliv
- Sundhed og trivsel
- Kultur-, fritids- og foreningsliv
- Bolig og lokalsamfund

De seks målområder er udvalgt, fordi de ifølge Gentofte Kommune ”repræsenterer de fællesskaber og dimensioner, der skaber rammerne for et helt liv som ligeværdig medborger” (Gentofte Kommunes Handicappolitik 2013-2016). Tilsammen er det ønsket, at de seks faglige mål- og indsatsområder skal sikre en helhed og en tværgående indsats i handicappolitikken.

Mål inden for de tre evalueringsområder i Handicappolitikken

Denne rapport fokuserer på tre af de seks mål- og indsatsområder, nemlig tilgængelighed, arbejdsliv og kultur-, fritids-, og foreningsliv.

Tilgængelighed

Indenfor tilgængelighedsområdet er der fem målsætninger i Handicappolitik 2013-2016:

- At arbejde for at forbedre tilgængelighed for borgere med funktionsnedsættelser i trafikken, så alle nemmere kan komme frem og færdes sikkert og uhindret.
- At arbejde for at forbedre tilgængelighed overalt, hvor der er behov, og hvor det er muligt i takt med, at kommunen udbygger og renoverer bygninger, anlæg, parker og byens rum.
- Løbende at udvikle tilgængeligheden til information og kommunikation ved at levere kommunens hjemmesider, dokumenter, skrivelser og formularer i et format, som alle borgergrupper kan anvende relevant.
- At kommunalbestyrelsen indarbejder tilgængelighedsvurdering som standard i alle lokalplaner.
- At Tilgængelighedsforum skaber større viden om tilgængelighedsarbejdet i kommunen og udarbejder en handlingsplan for de kommende fire år, herunder udbreder kendskab til tilgængelighedsprincippet ”universelt design”.

Arbejdsliv

Inden for arbejdslivsområdet er der også fem målområder:

- At støtte unge og voksne med funktionsnedsættelser med uddannelse, træning og udvikling af deres arbejdsmarkedskompetencer.
- At arbejde for, at flere unge og voksne med funktionsnedsættelser kommer i beskæftigelse på kommunens arbejdspladser.
- At arbejde for at skabe flere jobmuligheder med fleksible arbejdsforhold og vilkår, der tilgodeser personer med funktionsnedsættelser.
- At Det Lokale Beskæftigelsesråd (LBR) arbejder for, at samfundsansvar bliver et mål for arbejdspladserne i kommunen – private såvel som offentlige.
- At LBR arbejder for at skabe grobund for nye virksomheder og virksomhedstyper, der kan understøtte de kompetencer, mennesker med funktionsnedsættelser har - herunder socialøkonomiske virksomheder.

Kultur-, fritids-, og foreningsliv

Inden for kultur-, fritids- og foreningslivsområdet er der fire målområder:

- At fremme dialog om behov og idéer til, hvordan flere børn, unge og voksne med funktionsnedsættelser kan deltage i foreningslivet.
- At arbejde for at skabe en større variation og rummelighed i kommunens kultur- og fritidstilbud.
- At afprøve nye fritids- og kulturtilbud, som giver særligt gode betingelser for, at borgere med funktionsnedsættelser kan deltage.
- At have særligt fokus på, at børn og unge med funktionsnedsættelser kan deltage i alle kommunens fritids- og kulturaktiviteter. At sætte fokus på tilgængeligheden i det offentlige rum, der hvor kommunen afvikler fritids- og kulturaktiviteter.

”Politikken skal være kendt”

Det er et selvstændigt mål for handicappolitikken at udbrede kendskabet til handicappolitikens principper. Målet er, at handicappolitikken skal være kendt i Gentofte Kommune og ”være et redskab, som alle kan bruge og drage nytte af”, som det formuleres i Gentofte Kommunes Handicappolitik 2013-2016.

Ønsket om at udbrede kendskabet til politikken udspringer af en filosofi om, at kendskab er en forudsætning for forandring: For at kunne forandre forholdene for personer med funktionsnedsættelser skal alle være opmærksomme på handicapdimensionen i alle sammenhænge i opgaver, som kommunen løfter. Handicaprådet ønskede i perioden

2013-16 at skabe større fokus på rådets arbejde og derigennem involvere børn, unge, voksne og pårørende i gennemførelsen af handicappolitikken.

De årlige handleplaner

Handicappolitik 2013-2016 realiseres gennem årlige handleplaner med konkrete indsatser på de forskellige opgaveområder. Handleplanerne er de forskellige sektors rettesnor i forhold til at omsætte handicappolitikens mål til praksis. De er dermed et redskab for at skabe udvikling i forholdene for borgere med handicap og fastholde sektoransvaret i kommunens administration og institutioner.

I efteråret kommer Handicaprådet som regel med udmeldinger om overordnede indsatser eller fokusområder, som de gerne vil have betonet i det kommende års handleplan. Oplægget til de årlige handleplaner bliver udarbejdet af Det Tværgående Handicappolitiske Netværk med repræsentanter fra kommunens opgaveområder. Det bliver fremlagt for – og vedtaget af – Handicaprådet og Kommunalbestyrelsen.

Tilgængelighed

Forbedret tilgængelighed i trafikken

Den første målsætning i Handicappolitikken angående tilgængelighed er: "At arbejde for at forbedre tilgængelighed for borgere med funktionsnedsættelser i trafikken, så alle nemmere kan komme frem og færdes sikkert og uhindret". I evalueringen af indsatsen under handicappolitikken 2013-16 fremgår det, at man har arbejdet med denne målsætning siden 2009. Her blev det indskrevet i kommunens trafikpolitik, at der skal arbejdes for en øget oplevet tilgængelighed/fremkommelighed for de ældre og borgere med funktionsnedsættelser – både på vejnet og øvrige offentlige arealer.

I 2015 overtog Park og Vej sekretariatsfunktionen for Tilgængelighedsforum, så fokus på tilgængelighed i det offentlige rum kunne styrkes. Tilgængelighedsforum, der består af repræsentanter fra Handicaprådet, blev etableret som et led i handleplanerne under den forrige Handicappolitik. Forumets opgave er bredt at drøfte tilgængelighedsforhold i kommunen, kommentere og komme med anbefalinger til kommunens løbende dispositioner i forhold til bygninger, parker, veje og adgangen til information og kommunikation. Park og Vej har sammen med Tilgængelighedsforum i 2015 udvalgt syv tilgængelighedsruter på offentlige veje og i bydelscentre, som kommunen kan indarbejde i deres fremtidige tilgængelighedsindsats.

Park og Vej har en manual til 'udførelses- og kravspecifikationer' til egne projekter, som sikrer, at tilgængelighed indarbejdes i kommunens større og mindre vej-, fortovs- og trafikikkerhedsprojekter.

I Trafikkerhedsplanen 2017-2020 er der lagt vægt på udvikling af adfærdsdesign og 'smartcity' løsninger, der kan understøtte en oplevelse af øget tryghed for ældre og borgere med funktionsnedsættelser. Der er i 2017 afsat midler til en afdækning af mulighederne for at indføre intelligente lys på udvalgte strækninger i kommunen ("Evaluering af handicappolitikken 2013-16", s. 2-3).

Forbedret tilgængelighed i det offentlige rum

Den anden målsætning angående tilgængelighed i handicappolitikken er "At arbejde for at forbedre tilgængelighed overalt, hvor der er behov, og hvor det er muligt i takt med, at kommunen udbygger og renoverer bygninger, anlæg, parker og byens rum". Gentofte Kommune har som byherre sikret, at de standarder og vejledninger om tilgængelighed, der er beskrevet i bygningsreglementet, byggelovgivningen og de vejledende vejregler om tilgængelighed, altid overholdes i forbindelse med nye byggerier/anlæg og større renoveringer af byggerier/anlæg. Det fremgår af evalueringen af indsatsen under handicappolitikken 2013-16.

Gentofte Kommune har for 2013-2018 afsat en pulje på 2,8 mio. kr. om året til tilgængelighedsindsatser. Midlerne anvendes til at skabe øget tilgængelighed for borgere med funktionsnedsættelser og ældre i kommunen med fokus på kommunens offentlige bygninger og i det offentlige rum. Tilgængelighedspuljen har i perioden 2013-2017 gennemført 15 projekter på bygningsområder samt 3 projekter i kommunens parker og veje. Yderligere 13 projekter er under udførelse og forventes gennemført i 2017.

Gentofte Kommune registrerer i øjeblikket tilgængeligheden i parker, grønne områder og naturområder med hjælp fra God Adgang, så det afklares hvilke tiltag, der kan udføres for at skabe bedre tilgængelighed.

De syv udvalgte tilgængelighedsruter bliver i sammenhæng med kommunens grønne områder i øjeblikket indarbejdet i en tilgængelighedsstrategi, så en prioritering af puljemidler gøres nemmere ("Evaluering af handicappolitikken 2013-16", s. 3).

Forbedre tilgængelighed til information og kommunikation

Den tredje målsætning i handicappolitikken angående tilgængelighed er: "Løbende at udvikle tilgængeligheden til information og kommunikation ved at levere kommunens hjemmesider, dokumenter, skrivelser og formularer i et format, som alle borgergrupper kan anvende relevant". I evalueringen af indsatsen under handicappolitikken 2013-16 kan det læses, at der i Tilgængelighedsforum har været fokus på at forbedre kommunikationen af forvaltningens arbejde med tilgængelighed på kommunens hjemmeside og gøre arbejdet med handikappede og ældre mere tydeligt. Der arbejdes blandt andet på en hjemmeside, hvor alle kommunens initiativer angående tilgængelighed bliver lettere at tilgå.

I forhold til den digitale tilgængelighed har fokus primært været rettet mod kommunens hjemmeside, www.gentofte.dk, hvor der er gennemført en række initiativer både på den tekniske og redaktionelle front. I 2016 blev der produceret to animationsfilm, som illustrerer den proces og det samarbejde, man som borger skal deltage i, hvis man skal have hjælp fra kommunen. Som led i projektet har 10-12 borgere fra forskellige bo- og dagtilbud deltaget i fokusgrupper, der har været med til at kvalificere produktionen af de to film.

Tilgængelighedsvurderinger i alle lokalplaner

Den fjerde målsætning i handicappolitikken angående tilgængelighed er: "At kommunalbestyrelsen indarbejder tilgængelighedsvurdering som standard i alle lokalplaner". Det fremgår ikke i evalueringen af indsatsen under handicappolitikken 2013-16, at der er igangsat kommunale indsatser for at indfri denne målsætning.

Den femte målsætning i handicappolitikken angående tilgængelighed er: "At Tilgængelighedsforum skaber større viden om tilgængelighedsarbejdet i kommunen og udarbejder en handlingsplan for de kommende fire år, herunder udbreder kendskab til tilgængelighedsprincippet 'universelt design'". I evalueringen af indsatsen under handicappolitikken 2013-16 ses det, at Gentofte Kommune har igangsat et projekt på forvaltningsniveau med henblik på at afdække potentialet for at udvikle 'universelt design'. Projektet blev igangsat i 2016 og forventes afsluttet med udgangen af 2017.

Tilgængelighedsforum har udviklet en handlingsplan for 2017, der inkluderer et idéoplæg til indsatser i 2018 og 2019. Handlingsplanen har dannet grundlag for en bevilling på 2,8 mio. kr. til indsatsen i 2017. De 3 indsatsområder i 2017 er: Sideveje og overkørsler i tilknytning til tilgængelighedsrute i Ordrup, tilgængelighedstiltag ved

sportsanlæg, bibliotek og plejehjem og tilgængelighedstiltag i rekreative områder ("Evaluering af handicappolitikken 2013-16", s. 3-4).

Arbejdsmarked

Støtte til uddannelse og arbejdskompetencer

Den første målsætning i handicappolitikken, hvad angår arbejdsliv, er: *"At støtte unge og voksne med funktionsnedsættelser med uddannelse, træning og udvikling af deres arbejdsmarkedskompetencer"*. I evalueringen af indsatsen under handicappolitikken 2013-16 fremgår det, at der i perioden 2008-2012 blev gennemført indsatser for at kortlægge eller klarlægge forskellige barrierer i forhold til, at borgere med forskellige typer af funktionsnedsættelser kan realisere deres styrker og kompetencer til at opnå og fastholde beskæftigelse på arbejdsmarkedet – eventuelt i særlige støttejobs. Der blev i perioden også gennemført indsatser om uddannelse og opkvalificering af jobcenteret og uddannet særlige jobkonsulenter til at have fokus på jobmuligheder for borgere med funktionsnedsættelser – både i det offentlige og i de private virksomheder ("Evaluering af handicappolitikken 2013-16", s. 11).

Flere fleksible jobmuligheder

Den anden målsætning i handicappolitikken angående arbejdsliv er: *"At arbejde for at skabe flere jobmuligheder med fleksible arbejdsforhold og vilkår, der tilgodeser personer med handicap"*. I evalueringen af indsatsen under handicappolitikken 2013-16 ses det, at man har arbejdet på at skabe flere jobs med fleksible arbejdsforhold og vilkår, som tilgodeser borgere med funktionsnedsættelser. Dette har resulteret i en positiv udvikling i antal borgere på fleksjob ("Evaluering af handicappolitikken 2013-16", s. 11).

Flere i kommunale jobs

Den tredje målsætning i handicappolitikken i forhold til arbejdsliv lyder: *"At arbejde for, at flere unge og voksne med handicap kommer i beskæftigelse på kommunens arbejdspladser"*. I evalueringen af indsatsen under handicappolitikken 2013-16 fremgår det, at der er udarbejdet et faktahæfte om de kompensationsmuligheder, der er, når man på de lokale kommunale arbejdspladser ansætter en medarbejder med et større handicap. Det skal fremme ansættelser af mennesker med funktionsnedsættelser på kommunens arbejdspladser, I faktahæftet er også beskrevet, hvad man som arbejdsplads skal være opmærksom på, herunder arbejdspladsens fysiske rammer og arbejdspladsens erfaringer

og kultur. Faktahæftet kom ud på arbejdspladserne via MED-organisationen ("Evaluering af handicappolitikken 2013-16", s. 11-12).

Samfundsansvar som mål for kommunens arbejdspladser

Den fjerde målsætning i handicappolitikken i forhold til arbejdsliv lyder: *"At Det Lokale Beskæftigelsesråd (LBR) arbejder for, at samfundsansvar bliver et mål for arbejdspladserne i kommunen – private såvel som offentlige"*. Det fremgår ikke i evalueringen af indsatsen under handicappolitikken 2013-16, at der er igangsat kommunale indsatser for at indfri denne målsætning.

Grobund for socialøkonomiske virksomheder

Den femte målsætning i handicappolitikken i forhold til arbejdsliv lyder: "At LBR arbejder for at skabe grobund for nye virksomheder og virksomhedstyper, der kan understøtte de kompetencer, mennesker med funktionsnedsættelser har - herunder socialøkonomiske virksomheder". Det fremgår ikke i evalueringen af indsatsen under handicappolitikken 2013-16, at der er igangsat kommunale indsatser for at indfri denne målsætning.

Kultur, idræt og fritid for børn og unge

Fremme dialog om børn og unges behov i foreningslivet

Den første målsætning i handicappolitikken, hvad angår kultur, idræt og fritid, er: *"At fremme dialog om behov og idéer til, hvordan flere børn, unge og voksne med handicap kan deltage i foreningslivet"*. I evalueringen af indsatsen under handicappolitikken 2013-16 ses det, at der er igangsat mange forskellige initiativer på henholdsvis kultur-, idræts- og fritidsområdet, og at disse initiativer på den ene eller den anden måde inkluderer dialog om, hvordan flere med funktionsnedsættelser kan deltage i foreningslivet. Det mest tydelige initiativ om at fremme dialog omkring behov og ideer er initiativet om at gøre det nemt for borgere med funktionsnedsættelse at finde de fritidstilbud, der er relevante for dem i foreninger, aftenskoler og kommunale tilbud. I dialog med foreninger, aftenskoler og en brugergruppe er der etableret en ny indgang på kommunens hjemmeside, som gør det nemt at skabe sig overblik over de tilbud, der findes for forskellige typer af funktionsnedsættelser.

Mere rummelighed i kommunens kultur- og fritidstilbud

Den anden og tredje målsætning i handicappolitikken for kultur, idræt og fritid lyder ”At arbejde for at skabe en større variation og rummelighed i kommunens kultur- og fritidstilbud” og ”At afprøve nye fritids- og kulturtilbud, som giver særligt gode betingelser for, at borgere med handicap kan deltage”. Disse to målsætninger er på mange måder overlappende. Som det gør sig gældende for den første målsætning, kan de siges at blive opfyldt gennem mange forskellige initiativer.

I perioden 2008-2012 blev der gennemført en del enkeltstående projekter med henblik på, at borgere med funktionsnedsættelse kan få mulighed for at have et aktivt fritidsliv. Der blev opsat motionsredskaber ved en social institution, givet støtte til etablering af særhold i skøjteklubben og svømmeklubben samt etableret et tilbud om fritidsvejledning, hvor borgere med funktionsnedsættelse kunne få vejledning til at finde en fritidsaktivitet.

Derudover var der en række kurser og temadage på tegnebrættet, der skulle øge de almene foreningers lyst og evne til at inkludere borgere med funktionsnedsættelse. Det var tanken at afvikle temadage og/eller kurser for foreninger i kommunen for at gøre dem bedre til at inkludere borgere med funktionsnedsættelse. Der har været dialog herom med Sammenslutningen af Idrætsforeninger i Gentofte (SIG). Set i lyset af de mange tilbud, der er for borgere med funktionsnedsættelser, blev det vurderet, at der ikke var behov for en målrettet indsats for at øge mængden af tilbud eller påvirke holdningen i foreningerne.

Ud over de nævnte tiltag er der i samarbejde med Sammenslutningen af Unge Med Handicap (SUMH) og frivilligcenteret etableret et tilbud med frivillige foreningsguider, som kan hjælpe borgere med funktionsnedsættelse med at finde og begynde på en fritidsaktivitet.

Den tredje målsætning for kultur samt idræt og fritid er ”At have særligt fokus på, at børn og unge med handicap kan deltage i alle kommunens fritids- og kulturaktiviteter”. Gentofte kommune har arbejdet med at udvikle det Bevægelses Klare Område (BKO) Charlottenlund Fort med nye aktiviteter målrettet kommunens sociale institutioner samt understøtte institutionernes anvendelse af det nye tilbud. Det fremgår af evalueringen af indsatsen under handicappolitikken 2013-16.

Ligeledes er der udviklet et nyt tilbud til Aktiv Ferie målrettet børn med særlige behov på mellemtrinnet, så de kan deltage i Aktiv Ferie lige som alle andre børn. Kommunen

har en støtteordning, så børn med særlige behov kan få en støtteperson tilknyttet i forbindelse med deres deltagelse i en aktivitet under Aktiv Ferie. Støtteordningen anvendes af 3-5 børn pr. gang, hvilket vurderes at være noget under det egentlige behov. Derfor er kommunikationen om støtteordningen øget, og i samarbejde med kompetencecentrene er der udviklet et nyt tilbud under Aktiv sommer, kaldet BASECAMP. BASECAMP har været del af Aktiv sommer siden 2014, og fra 2015 har holdet været fuldt booket hver gang.

I forlængelse af etableringen af BASECAMP under Aktiv Ferie har en gruppe forældre med støtte fra kommunen etableret en folkeoplysende forening kaldet Brobyggerne, som hviler på principperne fra BASECAMP. De tilbyder en skærmet aktivitet på en fast ugentlig træningsaften for 18 medlemmer.

Brobyggerne fungerer som et såkaldt 'foreningsspringbræt', hvor børn og unge med særlige behov i en tryk ramme kan finde glæde ved idræt, lære at indgå i en foreningsmæssig ramme og forholde sig til andre børn og voksne end dem, der indgår i deres daglige netværk.

Bedre tilgængelighed ved kommunens kultur- og fritidsaktiviteter

Den fjerde målsætning i handicappolitikken for kultur, idræt og fritid lyder "At sætte fokus på tilgængeligheden i det offentlige rum, der hvor kommunen afvikler fritids- og kulturaktiviteter". Det fremgår ikke i evalueringen af indsatsen under handicappolitikken 2013-16, at der er igangsat kommunale indsatser for at indfri denne målsætning.

Det tværgående handicappolitiske netværk som arbejdsgruppe

I evalueringen fra 2012 fremgår det, at handleplanerne ikke har været tænkt konkret i forhold til handicappolitikken. Således har koblingen mellem indsatser og målsætninger ikke været klar. Der blev derfor efterspurgt klare udmeldinger om målsætningerne for handleplanerne fremover. Ligeledes blev det fremhævet, at projekterne i handleplanerne ikke gik nok på tværs af målgrupper, men var for isoleret omkring handicapverdenen. Der var et ønske om, at projekterne blev mere udfordrende med hensyn til at inddrage andre sektorer og dermed større sektoransvarlighed.

Det blev således foreslået, at handleplanerne bredes ud, så flere eller alle forvaltninger kunne give deres input eller komme med forslag til handleplanerne. I den forbindelse var der også forslag om, at arbejdsgruppen omkring handicappolitikken kunne gentænkes.

Der er i høj grad blevet arbejdet med disse ønsker i perioden for Handicappolitik 2013-2016. Alle forvaltninger laver nu handleplaner inden for hver deres område, og disse handleplaner godkendes af Handicaprådet. Det tværgående handicappolitiske netværk er blevet konsolideret som et forum, hvor indsatserne i de årlige handleplaner tænkes på tværs af forvaltningerne. Sektoransvarligheden har altså fået et løft, og dialogen omkring handleplanerne er blevet styrket.

Opsummering

Opsummerende kan det siges, at der er igangsat kommunale indsatser til indfrielse af langt de fleste målsætninger i Handicappolitikken 2013-2016.

På tilgængelighedsområdet er der igangsat initiativer til imødegåelse af alle målsætninger på nær tilgængelighedsvurderinger i alle lokalplaner, og på området for kultur, idræt og fritid er det kun målsætningen om bedre tilgængelighed i det offentlige rum ved kommunens kultur- og fritidsaktiviteter, der ifølge evalueringen ikke er blevet mødt med et decideret initiativ. På arbejdsmarkedsområdet er der igangsat initiativer i forhold til tre ud af fem målsætninger. Der er ikke igangsat initiativer til opfyldelse af målsætningerne om samfundsansvar gennem arbejdspladserne i kommunen samt grobund for nye virksomheder og virksomhedstyper.

Således er Gentofte Kommune nået et væsentligt skridt videre siden sidste evaluering i 2012, hvor det fremgik, at handleplanerne ikke var tænkt konkret i forhold til Handicappolitikken. Koblingen mellem handleplanerne og målsætningerne i handicappolitikken forekom uklar. Denne evaluering kan til gengæld konkludere, at der i det store hele er en udmærket sammenhæng mellem målsætningerne i Handicappolitik 2013-16 og de kommunale indsatser, der er sat i værk for at indfri målsætningerne.

I analysen af fortællinger om handicappolitikken set fra forvaltningens synspunkt ses det, at der fra forvaltningens side er et ønske om at gøre handicappolitikken mere tilgængelig, så medarbejdere og borgere har nemmere ved at kommunikere om den og anvende den

i dagligdagen. Det kan med fordel indtænkes i formuleringen af en fremtidig handicappolitik.

Kapitel 4

Handicappolitikens betydning for borgere med funktionsnedsættelser

---

I dette kapitel ser vi på, hvilken betydning Handicappolitik 2013-2016 har haft for borgere med funktionsnedsættelser i Gentofte Kommune, og om borgerne bliver involveret i indsatserne under handicappolitikken. Evalueringen har haft særligt fokus på indsatserne inden for områderne tilgængelighed, arbejdsmarked og kultur, idræt og fritid for børn og unge, hvilket afspejler sig i analysen. De centrale spørgsmål for kapitlet er:

- Hvordan har handicappolitikken som helhed forbedret forholdene for borgere med funktionsnedsættelser i Gentofte Kommune?
- Hvilke konkrete forbedringer har handicappolitikken skabt for personer med funktionsnedsættelser i Gentofte Kommune?
- Hvordan vurderes omfanget og betydningen af indsatserne inden for henholdsvis tilgængelighed, arbejdsmarked samt kultur, idræt og fritid?

Tilgængelighed

Handicaporganisationerne og forvaltningerne er enige om, at der på tilgængelighedsområdet er sket meget, hvad angår forbedringer i det offentlige rum, på gader og vejen, trafikovergange, offentlige bygninger med mere. Men der er stadig mange eksempler på, at der ikke er den tilstrækkelige fysiske tilgængelighed i kommunen og ikke bliver tænkt tilgængelighed i alle forhold, for eksempel til offentlige arrangementer og i den digitale kommunikation.

Tilgængelighed i trafikken

At der er sket så meget i forhold til den fysiske tilgængelighed tillægges i høj grad Tilgængelighedsforum, som blev oprettet under Handicappolitik 2008-2012. Tilgængelighedsforum blev oprettet for at udskille de områder, der kræver stor teknisk fagkundskab, fra Handicaprådets arbejde. Som det er vist i forrige kapitel, er den fysiske tilgængelighed i det offentlige rum blevet en integreret del af forvaltningsarbejdet. Samtidig bliver tilgængelighedsspørgsmål tænkt ind i anlægningen af nye kommunale bygninger. Et eksempel er projektet på Bank Mikkelsens Vej, hvor Handicaprådets

formand har siddet med i gruppen, der i 2015 udvalgte arkitektfirmaet Vandkunsten til at modernisere og udbygge bo- og dagtilbud, sociale institutioner og almene boliger. Af interviewmaterialet fremgår det, at beslutningen om at invitere Handicaprådet ind i arbejdet ikke kan ses som en direkte følge af handicappolitikken, men snarere som en del af den proces, hvor forvaltninger og politikere bliver mere opmærksomme på at integrere tilgængelighed som et grundlæggende kvalitetskriterie.

Dette er en tendens, som også afspejler sig i borgernes opfattelse, som den kommer til udtryk i spørgeskemaundersøgelsen. Overordnet set viser spørgeskemaundersøgelsen, at mange borgere med funktionsnedsættelser føler sig trygge ved at bevæge sig rundt i trafikken i Gentofte Kommune, selvom der er en del udfordringer med fortove, lydfyr og adgang til butikker.

Tabel 4.1: Hvor nemt eller svært er det for dig at komme rundt i trafikken i Gentofte Kommune?

	Antal	Procent
Meget nemt	25	19 %
Nemt	33	25 %
Hverken nemt eller svært	30	23 %
Svært	24	18 %
Meget svært	6	5 %
Ved ikke	12	9 %
Total	130	100 %

Note: Antal respondenter = 130. Spørgsmålet er kun stillet til borgere, der har en funktionsnedsættelse. Grundet den lille stikprøve skal man være varsom med at generalisere de eksakte procentsatser i stikprøven til alle borgere med funktionsnedsættelser i Gentofte Kommune. Procentsatserne kan tolkes som tendenser. Se mere i kapitlet "Om evalueringen".

Næsten halvdelen af spørgeskemadeltagerne svarer, at det er nemt eller meget nemt for dem at komme rundt i trafikken i Gentofte Kommune. Lidt mindre end hver fjerde oplever, at det er svært eller meget svært. Andelen, der hverken synes det er nemt eller svært, er lige så stor.

Samme tendens viser sig, når vi ser på, om borgerne med funktionsnedsættelser føler sig trygge i trafikken:

Tabel 4.2: Hvor sikker eller usikker føler du dig i trafikken i Gentofte Kommune?

	Antal	Procent
Meget sikker	10	8 %
Sikker	49	39 %
Hverken sikker eller usikker	44	35 %
Usikker	15	12 %
Meget usikker	3	2 %
Ved ikke	6	5 %
Total	127	100 %

Note: Antal respondenter = 127. Spørgsmålet er kun stillet til borgere, der har en funktionsnedsættelse.

De emner, som går igen i borgernes beskrivelser af, hvad der gør det svært for dem at bevæge sig rundt i trafikken i Gentofte Kommune, er:

- manglende handicap-p-pladser eller at handicap-p-pladser bliver brugt af personer uden licens
- skæve/løse fliser, udstillinger og andre forhindringer på fortovene
- manglende busforbindelser på tværs af kommunen
- problemer med lydfyr
- manglende bænke på veje og i parker, som man kan hvile sig på
- adgangsf forhold til læger og butikker
- manglende hjælpemidler (for eksempel teleslynge) til offentlige arrangementer

Handicaprådet har i perioden for Handicappolitik 2013-2016 forsøgt at indgå dialog med forretningslivet og de privatpraktiserende læger om muligheden for at forbedre adgangsf forholdene for personer med fysiske funktionsnedsættelser. Blandt andet har Handicaprådet forsøgt sig med at udlåne ramper til butikker. Det har der ikke været den store efterspørgsel på. Det er ikke muligt for os at vurdere, om den manglende efterspørgsel skyldes manglende kendskab til initiativet blandt de erhvervsdrivende, eller manglende ønske om at benytte det.

Handicaprådet foreslår, at kommunen arbejder på at lave en "handicap-smiley-ordning" blandt forretninger og lægehuse mm.

Digital tilgængelighed og kommunikation

Evalueringen af Handicappolitik 2008-2012 pegede på en række tilgængelighedsudfordringer i forhold til kommunikation og information. Denne type udfordringer gør sig fortsat gældende.

Borgere bruger sjældent kommunens hjemmeside

Der har de seneste fire år været arbejdet på at gøre Gentofte Kommunes hjemmeside mere tilgængelig for folk med fysiske og psykiske funktionsnedsættelser. Kun 2 procent af spørgeskemadeltagerne angiver, at de bruger Gentofte Kommunes hjemmeside mere end en gang om måneden til at orientere sig om kommunens indsatser og tilbud til mennesker med funktionsnedsættelser. Af de der har brugt hjemmesiden oplever en fjerdedel, at det er nemt eller meget nemt at få de informationer de gerne vil have på hjemmesiden og en fjerdedel oplever, at det er svært eller meget svært. Omkring en tredjedel bruger aldrig hjemmesiden.

Svært at finde information om aktiviteter og indsatser

”Det har personligt taget mig lang tid at finde ud af, hvilke tilbud der findes i kommunen til netop mig. Kendte ikke til GIF, Droslen eller Det hvide hus for blot nogle måneder siden. Det sker ved mund-til-mund overlevering. Og det er ærgerligt, for der er gode tilbud”

(borger med funktionsnedsættelse).

Det er en gennemgående tendens fra de interviews, der er blevet foretaget, at borgere med funktionsnedsættelser har svært ved at finde information om de aktiviteter, der er relevante for dem. Som det fremgår i citatet og af mange øvrige interviews, er det ikke mængden eller kvaliteten af de tilbud, der eksisterer, der er problemet. Problemet er, at det kan være vanskeligt at finde frem til dem.

Kommunikationsbehov, der kan være modstridende

I det nuværende arbejde med tilgængeligheden på Gentofte Kommunes hjemmeside er der blevet gjort en stor indsats for at øge tilgængeligheden for hørehæmmede borgere. Samtidig er der blandt de tale- eller hørehæmmede, der har besvaret spørgeskemaet, en efterspørgsel på at kunne kontakte kommunens sagsbehandlere via mail i stedet for telefon.

Fra Socialforvaltningens side er der på samme tid et ønske om at gøre hjemmesiden mere tilgængelig for borgerne med psykiske funktionsnedsættelser. Forvaltningens opfattelse er, at visuelle effekter, for eksempel billeder og farver, understøtter borgernes mulighed for at forstå det, der formidles.

At øge den digitale tilgængelighed for borgere med funktionsnedsættelser handler altså ikke blot om at tilpasse de digitale kommunikationskanaler mellem kommunen og borgerne til en ny målgruppe. Det handler også om at gøre dem tilgængelige for en bredere målgruppe, der har forskelligartede og, til tider, modstridende behov. Der er milevid forskel på, hvad en borger der er hørehæmmet og en borger der har en psykisk udviklingshæmning kan have brug for.

Arbejdsmarked

Jobindsats for hele familien, ikke blot personen med funktionsnedsættelse

På arbejdsmarkedsområdet er handicappolitikens mål fokuseret på den handicappede. Et mål er: *“At støtte unge og voksne med handicap med uddannelse, træning og udvikling af deres arbejdsmarkedskompetencer”*. Og et andet mål er: *“At arbejde for, at flere unge og voksne med handicap kommer i beskæftigelse på kommunens arbejdspladser”*. Orienterer man sig i interviewmaterialet bliver det klart, at der kan være behov for et bredere fokus. I interviewmaterialet er det nemlig en generel tendens, at der blandt forældre eller pårørende til børn med funktionsnedsættelse er efterspørgsel på en jobindsats, der fokuserer på hele familien og ikke blot på personen med funktionsnedsættelse.

Spørgeskemaundersøgelsen giver et billede af, at borgerne har meget blandede oplevelser med kontakten med Jobcenteret:

Tabel 4.3. Hvor tilfreds eller utilfreds er du med Jobcenter Gentoftes indsats i forhold til at få dig i job, herunder flexjob?

	Antal
Meget tilfreds	9
Tilfreds	8
Hverken tilfreds eller utilfreds	8
Utilfreds	3
Meget utilfreds	6
Ved ikke	3
Total	37

Note: Antal respondenter = 37. Da der er meget få respondenter vises der ikke procentfordeling af svar. Spørgsmålet er kun stillet til borgere, der har været i kontakt med jobcenteret.

Tabel 4.4 viser et lidt tydeligere billede, da ca. halvdelen af de adspurgte vurderer Jobcenter Gentoftes indsatser i forhold til at knytte borgere tættere til arbejdsmarkedet som ”meget godt” eller ”godt”.

Tabel 4.4. Hvor godt eller dårligt vurderer du Jobcenter Gentoftes indsatser i forhold til at få dig knyttet tættere til arbejdsmarkedet (for eksempel virksomhedspraktik, løntilskud og uddannelse)?

	Antal
Meget godt	7
Godt	8
Hverken godt eller dårligt	3
Dårligt	4
Meget dårligt	8
Ved ikke	6
Total	36

Note: Antal respondenter = 36. Da der er meget få respondenter vises der ikke procentfordeling af svar. Spørgsmålet er kun stillet til borgere, der har været i kontakt med jobcenteret.

Hjælpemidler

Evalueringen viser, at borgere med funktionsnedsættelser både har positive og negative oplevelser i forbindelse med at blive kompenseret i form af hjælpemidler på

arbejdspladsen. Undersøgelsesdeltagerne ønsker, at sagsbehandlingstiden i forhold til hjælpemidler på arbejdspladsen var kortere – maksimalt en uge. En borger med funktionsnedsættelser skriver:

“Bare det var mindre bureaukratisk at ansøge om hjælpemidler. Ellers har jeg kun oplevet super service og stor imødekommenhed fra kommunens side undtagen ventetid på at få bevilliget hjælpemidler”

Andre nævner, at det er blevet nemmere at få adgang til hjælpemidler:

“Der er altid støtte til anskaffelse af hjælpemidler”

“Stor imødekommenhed hos hjælpemiddelcentralen.”

Spørgeskemaundersøgelsen understøtter denne splittelse: At det på nogle punkter er positive oplevelser, men på andre ikke.

Tabel 4.5: I hvor høj eller lav grad vurderer du, at Jobcenter Gentofte dækker dit behov for særlige hjælpemidler?

	Antal
I høj grad	5
I nogen grad	4
I ringe grad	1
I meget ringe grad	6
Ved ikke	19
Total	35

Note: Antal respondenter = 35. Da der er meget få respondenter vises der ikke procentfordeling af svar. Spørgsmålet er kun stillet til borgere, der har været i kontakt med jobcenteret.

En gruppe vurderer, at de får deres behov dækket (9 personer), mens en anden gruppe vurderer, at de ikke gør (7 personer). Halvdelen af de respondenter, der har været i kontakt med jobcenteret, ved ikke om Jobcenter Gentofte dækker deres behov for særlige hjælpemidler. Det kan både betyde, at de ikke har brug for hjælpemidler, men også at de ikke ved, hvilke muligheder, der er.

Opsamlende ser det ud til, at der fortsat er behov for en indsats i forhold til hjælpemidler på arbejdspladser.

Kultur, idræt og fritid for børn og unge

Evalueringen af Handicappolitik 2008-2012 pegede på, at der manglende idræts- og fritidstilbud til børn og unge med funktionsnedsættelser. Som beskrevet i det forrige kapitel "Indsatsernes kobling til handicappolitikken" har der under Handicappolitik 2013-2016 været sat mange idræts- og fritidsinitiativer i gang, både i forhold til specialtilbud og i forhold til inklusion af børn og unge med særlige behov i almentilbud.

Specialtilbud og almene idrætsforeninger

Et initiativ, der nævnes på tværs af interviews og går igen i spørgeskemaundersøgelsens åbne svarkategorier som et særligt vellykket specialtilbud for børn og unge med funktionsnedsættelser, er BASECAMP.

BASECAMP er et idrætsprojekt startet af foreningen Brobyggerne Gentofte i 2015. Det har til formål at arbejde mod øget inklusion af børn og unge med særlige behov i kommunens fritidstilbud. Indsatsen har desuden til formål at bidrage til, at denne børne- og ungegruppe oplever at blive inkluderet i et fællesskab, hvis omdrejningspunkt er baseret på sport og fælles oplevelser. Indsatsen skal gradvist vænne deltagerne til at indgå i anderledes og lidt mere ustrukturerede former for idræt og motion, end de er vant til i specialtilbud, således at de i løbet af processen rustes til det etablerede idrætsforeningsliv eller fortsat deltagelse i BASECAMP.

BASECAMP har haft succes med at engagere instruktører, der har viden om og erfaring med børn med funktionsnedsættelser og sikre, at holdene altid er små og at der hver gang er mulighed for både nye, udfordrende aktiviteter og gammelkendte, trygge aktiviteter. Brobyggerne har oplevet, at det har været en udfordring at sikre BASECAMPs bæredygtighed, så det kan være et vedvarende fritidstilbud i kommunen, og ikke blot et kortvarigt initiativ. Dels har det været en udfordring løbende at rekruttere frivillige kræfter blandt forældrene til at drive foreningen videre og dels har det efter opstartsperioden været en udfordring at sikre de økonomiske midler, der skal til for at lønne instruktører, der har den rette faglige ballast.

BASECAMP roses på tværs af interviews og spørgeskemabesvarelser og mange roser går også til Gentofte Kommune for at give mulighed for, at et sådant initiativ kan etableres. Især fremhæves det både fra Brobyggerne, fra pårørende og fra medlemmer af Handicaprådet, at BASECAMP har fokus på at "det er godt at gå til noget" frem for fokus på konkurrenceelementet i idrætsaktiviteterne. Og netop det er et behov, som mange forældre oplever, at deres børn med funktionsnedsættelser har. For dem handler det ikke om at lære reglerne til diverse boldspil eller om at være bedst, men derimod om ret basale og relativt brede sociale kompetencer, hvor det at kunne begå sig i foreningslivet sammen med jævnaldrene kan være en glimrende katalysator.

Som nuancering til ovenstående pointe skal det nævnes, at det i interviewet med Forældreforeningen blev understreget, at gruppen af børn med funktionsnedsættelser er så bred og forskelligartet, at de havde svært ved at beskrive præcis de tilbud, de gerne så blive til virkelighed.

"Børnene er meget forskellige. Så det er svært at sige: Der skal være dét og der skal være dét. Vores børn har brug for mange forskellige ting"
(forælder til barn med funktionsnedsættelser).

Hvor BASECAMP gennem de seneste år har formået at være et eksperimentarium for op mod 25 børn, der ikke passede ind i andre fritidstilbud, ved at skabe et rum, hvor fokus ikke er på at være god til en sport, men "at være med", har Gentofte Kunstsportklubber Forening haft succes med at etablere et specialskøjtehold med sportslige ambitioner på deltagernes vegne. Specialskøjteholdet er et lille hold for børn og unge med funktionsnedsættelser og indlæringsvanskeligheder, der kræver lidt ekstra støtte. Holdet er udviklet i samarbejde mellem Gentofte Kunstsportklubber Forening og Søgårdsskolens SFO. Filosofien bag specialskøjteholdet er, at alle børn kan rykke sig sportsligt, hvis træningen bliver gjort overskuelig inden for trykke rammer.

Interviewet med Forældreforeningen viser, at det som forældre ikke altid er til at vide, hvilke tilbud, der passer til ens barns behov. En forælder fortæller, at hun tog sin søn med til BASECAMP og tænkte, at netop det tilbud ville være noget for ham. Og selvom han udefra set passede ind i målgruppen, havde sønnen en oplevelse af, at de andre børn var langt mere udfordrede af funktionsnedsættelser, end han selv var. Forældrens pointe var her, at det ikke er nok at etablere tilbud, der passer til målgruppen. Der ligger også en stor udfordring i at de forskellige tilbud rammer en tone og en tilgang, som børnene kan genkende sig selv i, så de ikke føler sig stigmatiserede eller fremmedgjorte.

Den samme forælder fortalte, at hendes søn ville have godt af et tilbud i en almen forening, hvor der var trænere, som havde uddannelse og erfaring med børn med særlige behov. Og netop tilbud om skærmede forløb i almene foreninger, hvor børn og unge med funktionsnedsættelser kan komme og prøve en idræt af, er der stor efterspørgsel på, dels i Forældreforeningen og dels i Brobyggerne. Hos Brobyggerne udsluser man i høj grad til idrætsforeninger i Rødovre, hvor de har erfaring med, at der er instruktører, der har erfaringer med børn og unge med en bred vifte af udfordringer. Her er mindre hold og fokus på at det er godt at "gå til noget". Ifølge Brobyggerne findes sådanne tilbud stort set ikke i Gentofte.

I evalueringen af indsatsen under handicappolitikken 2013-16 fremgår det dog, at Gentofte Kommune netop har tænkt i disse baner. I samarbejde med Sammenslutningen af Unge Med Handicap (SUMH) og frivilligcenteret er der etableret et tilbud med frivillige foreningsguider, som kan hjælpe borgere med funktionsnedsættelse med at finde og begynde på en fritidsaktivitet. Og derudover har en række kurser og temadage været på tegnebrættet med henblik på at øge de almene foreningers lyst og evne til at inkludere borgere med funktionsnedsættelse. På baggrund af interviews og spørgeskemabesvarelser kan der kun lyde en opfordring til at øge opmærksomheden på førstnævnte initiativ, der allerede er sat i gang samt til at sætte sidstnævnte initiativ i søen.

Fokus på identitet og sociale relationer

I indledningen til Gentofte Kommunes Handicappolitik lyder det:

Med handicappolitikken vil vi derfor afspejle og understrege de mange positive resultater, vi kan nå, når vi ser det enkelte menneske med handicap i sammenhæng med de nære personlige relationer.

Identitet og sociale relationer er altså et fokuspunkt i handicappolitikken og med evalueringen understreges det, at det fortsat og i endnu højere grad bør være sådan. Brobyggerne er af den opfattelse, at BASECAMP ikke bare er en idrætsaktivitet, men i højere grad handler om at give børn med funktionsnedsættelser en forståelse af, hvem de er, hvordan de sociale spilleregler fungerer og hvordan de skal indgå i sociale fællesskaber med andre børn. For eksempel laver de ofte de samme aktiviteter flere gange i træk, så alle børn er med på rammerne for den pågældende aktivitet, og det er altid en mulighed bare at "se på", hvis et barn føler sig trygget i observatørens end i deltagerens rolle. Med andre ord kan BASECAMP i lige så høj grad beskrives som en kulturaktivitet som en idrætsaktivitet.

I forlængelse af BASECAMPS fokus på identitetsdannelse og social inklusion, og med erfaringen om, at overgangen fra børne- til voksenliv kan være kompliceret og særdeles udfordrende for unge med funktionsnedsættelser, foreslås det i interviewet med Brobyggerne, at der laves en "dating-portal". Dating-portalen, der både har til formål at etablere kontakt mellem unge med de samme interesser, men også kan være en hjælp til dating i ordets egentlige forstand.

Det er nærliggende, at erfaringerne med BASECAMP kan overføres til andre kulturaktiviteter, for eksempel teater, læseklub eller madlavning. I hvert fald er der hos BASECAMP en række meget værdifulde erfaringer, som med fordel kan systematiseres og bruges i andre sammenhænge. I interviewet med Det Tværgående handicappolitiske Netværk blev det tydeligt, at man er meget opmærksom på netop identitetsdannelse og opbygningen af sociale relationer som kernestof på kulturområdet. Det er derfor oplagt, at der etableres samarbejde mellem kulturområdet og handicapområdet og at der arbejdes på at kommunens almindelige kulturtilbud kan gøres relevante for børn og unge med funktionsnedsættelser.

Behov for at formidle kontakt mellem indsatser og målgruppe

Borgernes kendskab til Handicappolitik 2013-2016s initiativer inden for kultur, idræts- og fritidsområdet for børn og unge er generelt meget lille. Der er mange tilbud, der ikke kendes af folk, som tilbuddene er rettet imod. For eksempel kendte de nuværende aktive i Forældreforeningen ikke til størstedelen af tilbuddene. Kun nogle få kendte til BASECAMP. Der bør altså sættes kræfter ind på at formidle kontakt mellem de mange gode tilbud inden for kultur-, idræts- og fritidsområdet og de målgrupper, tilbuddene retter sig imod.

Handicappolitikens betydning generelt

Vurdering af nuværende forhold og politik

På trods af, at der er mange steder, hvor borgerne sætter en finger på udmøntningen af handicappolitikken, så oplever mange samtidig, at forholdene for mennesker med funktionsnedsættelser er gode i Gentofte kommune. Både Handicaprådets medlemmer og forældrerepræsentanter giver indtryk af, at særligt hvad angår fysisk tilgængelighed og mulighederne for at søge midler til aktiviteter, er der meget, der er velfungerende. Det afspejler sig også i spørgeskemaundersøgelsen, som det fremgår af tabel 4.6:

Tabel 4.6: Hvor gode eller dårlige vurderer du generelt forholdene for mennesker med handicap i Gentofte Kommune?

	Antal	Procent
Meget gode	18	12 %
Gode	65	45 %
Hverken gode eller dårlige	35	24 %
Dårlige	7	5 %
Meget dårlige	6	4 %
Ved ikke	15	10 %
Total	146	100 %

Note: Antal respondenter = 146.

Omkring halvdelen af de adspurgte svarer, at forholdene for mennesker med funktionsnedsættelser i Gentofte Kommune generelt er gode eller meget gode. Der er signifikant flere i denne gruppe end i hver af de andre grupper. Vi kan dog ikke konkludere, at den samme fordeling gælder for alle borgere med funktionsnedsættelse i Gentofte Kommune, da undersøgelsen ikke er repræsentativ for hele populationen. Besvarelserne her skal derfor ses som en sandsynlig tendens. (Mere om stikprøve og population i sidste kapitel).

Tabel 4.7 viser, hvorvidt borgerne med funktionsnedsættelser alt i alt er tilfredse med Gentofte Kommunes handicappolitik. Her er lidt mere blandede holdninger:

Tabel 4.7: Hvor tilfreds eller utilfreds er du alt i alt med Gentofte Kommunes handicappolitik?

	Antal	Procent
Meget tilfreds	11	8 %
Tilfreds	42	31 %
Hverken tilfreds eller utilfreds	35	26 %
Utilfreds	16	12 %
Meget utilfreds	4	3 %
Ved ikke	28	21 %
Total	136	100 %

Note: Antal respondenter = 136.

Næsten halvdelen svarer, at de er ”hverken tilfreds eller utilfreds” eller ”ved ikke”. Det kan, som vi vil se i det næste kapitel om borgerfortællinger om handicappolitikken, afspejle sig i andelen af borgerne der ikke kender de specifikke indsatser - og derfor ikke har en mulighed for at vurdere den praktiske udmøntning af handicappolitikken.

Forringelser og forbedringer

Selvom en stor del oplever, at forholdene for borgerne generelt er gode i Gentofte Kommune, så tyder det ikke på, at borgerne generelt synes at forholdene er blevet bedre under den nuværende handicappolitik.

Det skyldes til dels, at den enkelte handicappolitiks levetid ikke er en ’tidsregning’, som borgerne anvender. Det har i mange interviews været svært for interviewpersonerne at placere, om begivenheder og initiativer har fundet sted under denne eller den foregående handicappolitik. Derudover er der en del borgere, som ikke har en særlig lang historik i forhold til handicapområdet. Mange af de forældre til børn med funktionsnedsættelser, som vi har været i kontakt med i forbindelse med evalueringen, har kun været i berøring med handicapområdet under den nuværende handicappolitik fra 2013.

Tabel 4.8 viser, hvorvidt borgere med funktionsnedsættelse synes, at forholdene for mennesker med funktionsnedsættelse er blevet bedre eller dårligere. 45 pct. oplever hverken at forholdene er blevet værre eller bedre. 27 pct. ved ikke.

Tabel 4.8: Synes du generelt, at forholdene for mennesker med handicap er blevet bedre eller dårligere i Gentofte Kommune i løbet af de sidste fire år?

	Antal	Procent
Meget bedre	2	1 %
Bedre	17	12 %
Hverken bedre eller dårligere	66	45 %
Dårligere	16	11 %
Meget dårligere	6	4 %
Ved ikke	39	27 %
Total	146	100 %

Note: Antal respondenter = 146.

De forhold, som i særlig grad bliver fremhævet af borgerne som noget, der er blevet forbedret under den nuværende handicappolitik, er:

- Hjælpemiddelcentralens service og muligheden for at få de hjælpemidler, man har brug for
- Tilgængeligheden i det offentlige rum, for eksempel flere handicapparkeringspladser og lydfyr.

De forhold, som i særlig grad bliver fremhævet af borgerne som noget, der er blevet forringet under den nuværende Handicappolitik, er:

- Tilgængeligheden i det offentlige rum, for eksempel lydfyr,
- Muligheden for at få de hjælpemidler og den compensation, man har brug for
- Lang sagsbehandlingstid og manglende helhedssyn i sagsbehandlingen
- Inklusion i folkeskolen

Det ses af svarene, at de samme emner, for eksempel enkelte elementer inden for tilgængelighed i det offentlige rum og muligheden for hjælpemidler, går igen i både oplevelserne af forringelserne af forbedringer. Det peger på, at borgerne har haft modsatrettede oplevelser. Det viser også, at det er nogle af disse emner, der på godt og ondt gør en forskel i borgernes hverdag.

Handicappolitikens betydning

Evalueringen kan konkludere, at borgere med funktionsnedsættelser og deres pårørende generelt oplever, at forholdene i Gentofte Kommune ikke har ændret sig under den nuværende Handicappolitik. På samme måde har langt de fleste borgere en opfattelse af, at indsatserne under handicappolitikken ikke har haft en betydning for dem.

Af både interviews med borgergrupper/pårørende og spørgeskemaundersøgelsen fremgår det, at langt størstedelen af borgene ikke kender de konkrete indsatser under den nuværende handicappolitik. Det har derfor ikke været muligt at foretage evalueringer af konkrete indsatser set fra et brugerperspektiv.

I spørgeskemaundersøgelsen har borgerne haft mulighed for at angive forskellige konsekvenser af indsatserne i Gentofte Kommunes handicappolitik. Det er bemærkelsesværdigt, at tre fjerdedele af de adspurgte oplever, at indsatserne ikke har betydet nogle af følgende ting for dem:

Table 4.9. What has the initiatives in Gentofte Municipality's disability policy meant for you?

	Antal	% af svar	% af respondenter
Det er blevet nemmere at deltage i arrangementer	13	8 %	10 %
Det er blevet nemmere at komme rundt i trafikken	6	4 %	4 %
Det er blevet nemmere at møde nye mennesker	5	3 %	4 %
Jeg er blevet bedre til at læse eller skrive	5	3 %	4 %
Jeg er kommet i arbejde	2	1 %	1 %
Jeg har fået nye venner	6	4 %	4 %
Min hverdag er blevet nemmere	14	9 %	10 %
Mit helbred er blevet bedre	2	1 %	1 %
Ingen af ovenstående	101	66 %	74 %
Total	154	100 %	113 %

Note: Antal respondenter = 136.

In the next chapter we look more closely at citizens' lack of knowledge of the Disability Policy and its initiatives and the stories about the Disability Policy, which can be extracted from the connection.

Kapitel 5

Fortællinger om handicappolitikken

Evalueringen af Handicappolitik 2008-2012 viste, at der blandt borgere med funktionsnedsættelser og blandt handicaporganisationerne er forskellige forståelser og anvendelser af ordet 'handicap'. Evalueringen viste også, at mange unge borgere med funktionsnedsættelser ikke identificerer sig med ordet.

I dette kapitel undersøger vi nogle fortællinger om Handicappolitik 2013-2016, som vi ser hos:

- borgere med funktionsnedsættelser og pårørende
- ansatte i den kommunale forvaltning
- politikere og repræsentanter fra handicaporganisationer i Handicaprådet

Fortællingerne viser sig at være meget forskelligartede, og det kan være en udfordring i forhold til kommunikationen mellem de forskellige aktører på handicapområdet.

Forvaltningsfortællinger

Integration af handicappolitikken

Blandt ansatte i forvaltningerne er der en fortælling om, at handicappolitikken er blevet en integreret del af forvaltningernes arbejde. Denne integration er ifølge de forvaltningsansatte i høj grad muliggjort af, at der med Handicappolitikken følger økonomiske midler med til projekter og indsatser gennem de årlige handleplaner. Flere ansatte understreger, at det uden disse midler ikke ville være muligt at gøre den samme forskel for borgere med funktionsnedsættelse.

Integrationen af handicappolitikken er særlig tydelig inden for Teknik og Miljø, hvor den fysiske tilgængelighed for alle borgere er blevet et behov, der tænkes ind i alle opgaver og således en fast forankret del af den måde, hvorpå forvaltningen arbejder. Denne fortælling fremføres både af forvaltningsrepræsentanter fra Park & Vej og Gentofte Ejendomme, men også fra ansatte på tværs af de andre forvaltninger. Så det kan konkluderes, at sektoransvaret for tilgængelighedsområdet bliver løftet og er blevet det under hele den nuværende Handicappolitik.

På kulturområdet er fortællingen, at arbejdet med borgere med funktionsnedsættelse endnu ikke er en fast integreret del af forvaltningen, men der er en øget bevidsthed og lydhørhed omkring det. En ansat i Kultur & Unge fortæller, at det at have en handicappolitik har hjulpet dem til at tænke i, at de borgere der henvender sig er forskellige og har forskellige behov. Hun udtaler:

”Handicappolitikken har løftet blikket for diversitet inden for kulturområdet” (ansat i forvaltningen Kultur & Unge).

Som den forvaltningsansattes fortælling skrider frem bliver det dog klart, at den ikke er så entydig. Hun fortæller nemlig, at det med Handicappolitikken samtidig er blevet tydeligt for de ansatte i Kultur & Unge, at de problemstillinger man beskæftiger sig med, når man har en funktionsnedsættelse er præcis de samme, som alle andre mennesker også bruger tid på at tænke over. Det drejer sig om identitetsspørgsmål som: ”Hvem er jeg?”, ”Hvordan indgår jeg i relationer til andre mennesker?” og ”Hvilke fællesskaber er jeg en del af?” Da netop disse problemstillinger er kernestof på kulturområdet, anser den ansatte det som oplagt, at kulturforvaltningen kan fungere som bindeled mellem de forskellige forvaltninger, der beskæftiger sig med borgere med funktionsnedsættelse, ved at arbejde med at tydeliggøre, at langt de fleste mennesker tumler med de samme kulturelle og identitetsmæssige spørgsmål, når de prøver at indgå i samfundets små og store fællesskaber.

Som udløber af denne diskussion bliver det diskuteret, hvordan man i forvaltningen Kultur & Unge kan henvende sig til borgere med funktionsnedsættelser og hvordan tilbuddene til denne målgruppe udformes. I interviewet peges der på, at der ikke skal opfindes nye temaer, fordi man henvender sig til borgere med funktionsnedsættelse. Temaerne kan derimod være de samme, som de ville være i almentilbud: kulturel og personlig identitet, relationer, fællesskaber og lignende. Men i nogle tilfælde må formerne og rammerne ændres, for at inkludere grupper af borgere med funktionsnedsættelser.

Et nyt format

Der er ikke fra forvaltningernes side rejst ønske om at ændre i indholdet af den skrevne Handicappolitik. Men i forlængelse af Handicappolitikkens ønske om at være noget, som ”alle kan bruge og drage nytte af” er der fra forvaltningens side et ønske om at gøre op med det format, som Handicappolitikken hidtil har haft. Man ønsker sig et nyt format af Handicappolitikken, som er langt mere tilgængelig og lettere at kommunikere. Flere

foreslår at søge inspiration i det format, som Ungepolitikken eller Idræts- og Bevægelsespolitikken har.

Manglende helhedsorientering

Fra de forskellige forvaltninger inden for Social & Sundhed og Børn & Skole, Kultur, Unge & Fritid er der en fortælling om, at forvaltningerne ikke er så gode til at arbejde sammen om den enkelte sag og ej heller til at inddrage de pårørende. I forskellige interviews med forvaltninger indenfor Social & Sundhed og Børn & Skole, Kultur, Unge & Fritid bliver der fremsat ønsker om en mere helhedsorienteret tilgang til borgeren – en helhedsorientering, der dels handler om at se hele borgerens livsforløb, og dels om at se borgeren i hele den sociale kontekst af familier og andre pårørende, vedkommende indgår i. For eksempel er der på familieområdet et ønske om at kunne tage hele familiens behov med i vurderingen af, hvilken indsats og bevillinger der skal være over for et barn med funktionsnedsættelse. Dette ønske om en helhedsorientering går igen i kapitlet ”Borgerfortællinger”.

Yderligere er der en fortælling fra forvaltninger inden for Social & Sundhed og Børn & Skole, Kultur, Unge & Fritid, om at indsatser i forhold til fysisk tilgængelighed og kompensationer for fysiske funktionsnedsættelser prioriteres højere end indsatser over for det, som i interviewet bliver kaldt ”skjulte handicap”; psykisk sårbarhed. Prioriteringen af (og deraf følgende forbedringer af forhold for) ”synlige handicap” kan for eksempel ses i beslutningen om at udskille Tilgængelighedsforum fra Handicaprådet med den begrundelse at de tekniske diskussioner, der træffes her, kan være komplekse og kræve ekspertviden fra forvaltningerne. Fra forvaltninger inden for det sociale område fremhæver her, at de problemstillinger, der optræder i forbindelse med psykiske sårbarhed også er komplekse og kræver stor indsigt i, hvad der fra et fagligt synspunkt er muligt og hensigtsmæssigt. De ansatte ønsker med denne fortælling ikke at problematisere eksistensen af Tilgængelighedsforum eller italesætte en kamp mellem de fysiske og psykiske funktionsnedsættelser. Deres ærinde er gøre opmærksom på en ulige fordeling af mulighederne for borgere med henholdsvis fysiske og psykiske funktionsnedsættelser. For eksempel har Gentofte Kommune opsat målsætninger for fysisk kompensation, det vil sige sat tidsbegrænsning på perioden fra man ansøger om hjælpemidler til de modtages. En sådan tidsbegrænsning findes ikke, når det kommer til psykiske handicaps og for eksempel aflastning af en familie med barn med psykisk funktionsnedsættelse. I interviewet med Forældreforeningen blev netop den lange sagsbehandling ift. aflastning af familien fremhævet som problematisk, hvilket indikerer,

at borgerne deler i hvert fald nogle af de forvaltningsansattes bekymringer i forhold til prioriteringen af psykiske funktionsnedsættelser.

Handicaprådsfortællinger

"Det er lykket os at blive kendt i forvaltningen" (repræsentant fra handicaporganisation).

Blandt medlemmerne af Handicaprådet er fortællingen, at de føler sig både hørt og inkluderet i arbejdet med handicappolitikken. Men det er i høj grad forvaltningerne, der er initiativtagere til udpegningen og formuleringen af politik og indsatser.

Hvad angår Handicaprådets fortællinger om Handicappolitikken, er der især en problemstilling, der her skal nævnes. En problemstilling, der handler om roller, ansvar og initiativ.

I interviews med kommunalbestyrelsesmedlemmer og ansatte i forvaltningerne er fortællingen, at Handicaprådet spiller en særdeles aktiv og synlig rolle i Gentofte Kommune. Det gælder både i forhold til udadvendte aktiviteter som Gentofte-dagene og i forhold til formuleringen af Handicappolitikken. Men hos handicaporganisationernes medlemmer af Handicaprådet er der en fortælling om, at det er forvaltningerne, der har serveretten og er initiativtagere til formuleringen af politikken. I Handicaprådets beskrivelse af deres egen rolle lægger de vægt på, at de diskuterer forvaltningernes oplæg og kommer med inputs og kommentarer, som de vel at mærke oplever en høj lydhørhed overfor. Men det er altså ikke en fortælling, hvor Handicaprådet er aktive og dagsordensættende. Snarere ender Handicaprådet med at have en relativt passiv fortælling om sig selv og sin rolle i formuleringen af Handicappolitikken.

Forvaltningerne og Handicaprådets forståelser af rollefordeling og ansvar i forhold til formuleringen af Handicappolitikken er således ikke overensstemmende. Det kan på den ene side anses for meget positivt, at sektoransvaret er blevet taget så alvorligt i Gentofte Kommune, at det ligefrem er forvaltningerne selv, der formulerer udkast til Handicappolitikken, og således tager et kæmpe ansvar for forbedring af forholdene for personer med funktionsnedsættelser. Men på den anden side kan det også anses som problematisk, at det ikke ser ud til at handicaporganisationerne på nuværende tidspunkt har en definerende og politisk visionær rolle på handicapområdet.

Borgerfortællinger

Manglende kendskab til handicappolitik og indsatser

”De tilbud kendte jeg ikke – det virker lige som noget for min søn.”

Sådan siger en forælder til en dreng med funktionsnedsættelser, da hun i et interview bliver vist handleplanen for 2017, som hun ikke kendte til og ser listen over årets indsatser.

Som beskrevet i foregående kapitel kan det være svært for borgere at finde de aktiviteter og indsatser, der henvender sig til netop dem.

Det kan til dels skyldes, at mange ikke føler, at de er ”en del af målgruppen”. Målgruppen for idrætsaktiviteter som BASECAMP er meget bred, og nogle børn og unge identificerer sig ikke med handicapbegrebet og ønsker ikke at blive sat i bås med andre, hvis funktionsnedsættelser er mere udtalte end deres egne. En forælder fortæller, at hun synes at BASECAMP er et fantastisk initiativ, men at hendes søn, som har hvad hun betegner som ”mindre psykiske funktionsnedsættelser”, ikke brød sig om at være med, fordi han syntes, at det var svært at være sammen med andre børn, der for manges vedkommende havde store sociale udfordringer. Han faldt på den måde ned mellem to stole: for udfordret til ”almentilbud” og for ’velfungerende’ til de eksisterende ”specialtilbud”.

Men det kan også generelt skyldes manglende kendskab til de eksisterende tilbud. I spørgeskemaundersøgelsens mulighed for at skrive uddybende tekst giver nogle borgere udtryk for, at der er mange tilbud, men at det tog dem lang tid at finde dem:

”Det har personligt taget mig lang tid, at finde ud af hvilke tilbud der findes i kommunen til netop mig. Kendte ikke til GIF, Droslen eller Det hvide hus for blot nogle måneder siden. Det sker fra mund til mund overlevering. Og det er ærgerligt, for der er gode tilbud”.

Dette billede på kendskabet til handicappolitikken nuanceres lidt i de kvantitative svar, hvor ca. halvdelen godt nok giver udtryk for, at de kun i lav grad eller slet ikke kender handicappolitikken og ca. to tredjedele i lav grad eller slet ikke kender de årlige handleplaner, men omvendt er der 47 pct., der i nogen eller høj grad kender handicappolitikken og 31 pct. der i nogen eller høj grad kender handleplanerne.

Tabel 5.1: I hvor høj eller lav grad kender du til Gentofte Kommunes handicappolitik?

	Antal	Procent
I høj grad	16	11 %
I nogen grad	52	36 %
I lav grad	49	34 %
Slet ikke	26	18 %
Ved ikke	3	2 %
Total	146	100 %

Note: Antal respondenter = 146.

Tabel 5.2: I hvor høj eller lav grad kender du til Gentofte Kommunes årlige handleplaner som omfatter projekter og indsatser på handicapområdet?

	Antal	Procent
I høj grad	11	8 %
I nogen grad	33	23 %
I lav grad	37	25 %
Slet ikke	58	40 %
Ved ikke	7	5 %
Total	146	100 %

Note: Antal respondenter = 146.

Silopdeling versus helhedstænkning

En fortælling, der går igen i borgernes beskrivelse af jobcenterets indsats, muligheden for hjælpemidler, sagsbehandling, familierådgivning osv., er oplevelsen af, at handicapområdet er 'silopdelt'. En borger med funktionsnedsættelser skriver i spørgeskemaundersøgelsen:

"Os handicappede har mange personer indover fra kommunen. Det, der er så mærkeligt, er, at en kommer og tænker hjælpemidler, en anden kommer som ergoterapeut osv. Måske ville det give mening at sende kun en person ud, som lyttede på behov, altså alle behov. I er alle delt op i områder på kommunen. Socialt, økonomisk, hjælpemidler osv. osv. Fint nok. Som borger er det helt sindssygt, at man skal tale med så mange forskellige personer. Hvorfor? Og hvem er tovholder? Jeg har en sagsbehandler, en fleksjobkonsulent, en økonomisk rådgiver, en hjemmevejleder osv."

Borgeren beskriver en oplevelse af, at sagsbehandlingen og møderne med kommunen er fragmenteret ned på enkeltbehov i stedet for at være helhedsorienterede. Andre borgere giver udtryk for en oplevelse af, at de skal passe ind i en "kassetækning", i stedet for at indsatserne bliver tilpasset dem. Borgerne er blandt andet i tvivl om, hvem der har det overordnede ansvar for deres forløb og hvilken rådgivning, de kan få.

Det går igen i borgernes fortællinger, at sagsbehandlingstiden er lang og at de ofte oplever at skifte sagsbehandler, hvilket kan føre til frustration, utryghed og følelsen af som pårørende at skulle agere overordnet sagsbehandler. En pårørende beskriver det således:

"Man skal selv kunne servicelovgivningen og være ekstremt stærk for at få hjælp".

Blandt borgerne er der en oplevelse af at være meget alene med de udfordringer og problemer, som en funktionsnedsættelse medfører. Flere har et ønske om en patientuddannelse, som kan klæde dem på til samarbejdet med det offentlige system. Borgere med funktionsnedsættelser har potentielt ligeså stort behov for vejledning og støtte til eksempelvis overførselsindkomster, tabt arbejdsfortjeneste blandt pårørende som får råd om handicapkompenserende tiltag.

Handicappolitik i en kompleks socialpolitisk virkelighed

Med borgerfortællingerne om "siloopdelingen" bevæger evalueringen sig ud i grænselandet mellem handicappolitikken og tilstødende politikker. Sådan som det kommer til udtryk i både spørgeskemaundersøgelsen og i særlig grad i interviews med pårørende er andre dele af socialpolitikken mindst lige så vigtig for deres hverdag og liv, som for eksempel muligheden for flexjob og overførselsindkomster.

Handicappolitikken spiller med andre ord ind i en kompleks socialpolitisk virkelighed, hvor mange beslutninger og forandringer ikke bestemmes eller foretages på kommunalt niveau, men derimod nationalt niveau. For den enkelte borger kan det være meget svært at finde rundt i, hvad der er kommunal handicappolitik og sagsbehandling, og hvad der er national sociallovgivning.

Et eksempel på hvordan de forskellige forvaltninger og systemers logik kolliderer er, at en del borgere, der mødte op til interview med os, var af den opfattelse, at vi skulle tale om den nationale sociallovgivning og de rettigheder de i den forbindelse fandt svære at opretholde. I tråd med det beskriver forvaltningsrepræsentanten for Job & Ydelser i et

interview, at de ikke registrerer antallet af borgere med funktionsnedsættelser i deres system, fordi rettighederne for denne gruppe i en arbejdsmarkedskontekst er de samme som for alle andre.

Et andet eksempel på samme problem er, at en pårørende til et barn med funktionsnedsættelser i et interview fortæller, at deres største udfordring ikke drejer sig om hjælpemidler eller andet inden for det handicappolitiske område, men om ændringerne i overførselsindkomster og tilskud, som rammer den pårørende (og dermed hele familien) økonomisk. Dette problem kan repræsentanter fra handicaporganisationerne ikke genkende til som udfordringer for et bredt udsnit af borgere med funktionsnedsættelser, som de er i berøring med i deres hverdag.

I interviews efterspørger pårørende, at der på tværs af sektorer kan være et større fokus på de pårørendes rolle, udfordringer og muligheder for at bidrage. I spørgeskemaundersøgelsen foreslår flere respondenter, at Gentofte Kommune fremover laver en Pårørendepolitik, der støtter de pårørende og åbner op om et ligeværdigt samarbejde med de professionelle. En borger skriver:

“Det er en særlig udfordring at være pårørende til voksne børn med svære handicap, eller pårørende til demente forældre eller en ægtefælle. Her er der behov for en pårørendepolitik med retningslinjer, der støtter de pårørende og åbner op om samarbejde med de professionelle. Retningslinjer for, hvornår en frivillig indsats er til glæde og fordel for alle parter - uden tab af den professionelle indsats - og uden belastning for den pårørende”

Vil gerne inddrages – men det kan også være svært at finde overskud til at deltage

”Vi vil gerne inviteres” (aktiv i pårørendeorganisation).

”Jeg har deltaget i et borgerpanel på Rådhuset, sammen med to andre, der havde et fysisk handicap og psykisk handicap. Det der slog mig på mødet var, at de fremmødte (ansatte på kommunen) fik en ”aha” oplevelse efter de fik vores ”personlige erfaringer” (...) Kom ud og mød os i det virkelige liv”
(borger med funktionsnedsættelser).

Det går igen i interviewene med de pårørende, at de meget gerne vil bidrage til og deltage i udviklingen af aktiviteter og initiativer på handicapområdet. Men samtidig er det tydeligt i interviewmaterialet, at det kan være svært, især for forældre til børn med

funktionsnedsættelser, at have overskud i hverdagen til at søge midler fra puljer og igangsætte initiativer selv. Dertil kommer, at driften af for eksempel fritidstilbud er en del dyrere end for andre børn, da det kræver specialuddannet personale. Denne udfordring kan initiativtageren til BASECAMP for eksempel ikke genkende til, og selvom tilbuddet har været fuldt booket hvert år siden det blev sat i søen, vedbliver finansiering at være en udfordring.

Tabel 5.3 viser, at 19 pct. af deltagerne i spørgeskemaundersøgelsen har deltaget i kommunens indsatser eller projekter. 76 pct. har ikke.

Tabel 5.3. Har du deltaget i Gentofte Kommunes indsatser og/eller projekter for handicappede i perioden 2013-2016?

	Antal	Procent
Ja	26	19 %
Nej	103	76 %
Ved ikke	6	4 %
Total	135	100 %

Note: Antal respondenter = 135.

Tabel 5.4 viser, at 24 pct. i nogen grad eller i høj grad føler sig hørt i forhold til formuleringen af indsatser og handleplaner. 36 pct. føler sig kun i lav grad eller slet ikke hørt.

Tabel 5.4: I hvor høj eller lav grad føler du dig hørt i forhold til formuleringen af Kommunens indsatser og handleplaner?

	Antal	Procent
I høj grad	5	4 %
I nogen grad	27	20 %
I lav grad	24	18 %
Slet ikke	25	18 %
Ved ikke	55	40 %
Total	136	100

Note: Antal respondenter = 136.

Kapitel 6

Mod en ny handicappolitik – opmærksomhedspunkter og anbefalinger

---

I dette afsluttende kapitel samler vi op på de opmærksomhedspunkter og anbefalinger til en ny handicappolitik, som interviews, spørgeskemasvar og den samlede evaluering peger frem mod. Formålet med kapitlet er at kvalificere en fremtidig drøftelse af:

- Handicappolitikens vision og faglige indsatsområder
- Hvordan arbejdsformen i Handicaprådet og Det Tværpolitiske Handicapnetværk bedst kan understøtte realiseringen af handicappolitikken.

Handicappolitikens principper og indsatsområder

Evalueringen peger på, at Handicappolitik 2013-2016 overordnet set virker efter hensigten. Dels har forvaltningerne i høj taget sektoransvaret for handicapområdet på sig. Dels ser borgerne overvejende positivt på de eksisterende vilkår for borgere med funktionsnedsættelser i Gentofte Kommune.

Gentofte Kommunes første handicappolitik byggede på tre principper, compensation, sektoransvar og ligebehandling, mens den grundlæggende danske handicappolitik bygger på fire. Den fjerde, solidaritet, er blevet indføjet som princip i Handicappolitik 2013-2016. Solidaritet er i handicappolitikken et princip om, at støtteforanstaltninger og merudgifter som følge af en funktionsnedsættelse ikke påhviler den enkelte, men skal betales af det offentlige i henhold til den relevante lovgivning. Der er i evalueringen fremsat det synspunkt, at solidaritetsprincippet med fordel kan spille en mere central rolle på handicapområdet og kan tolkes bredere, så merudgifter som følge af en funktionsnedsættelse i familien/nære relationer ikke påhviler den enkelte familie/nære relationer.

Evalueringen har ikke givet anledning til at betvivle, at de seks faglige indsatsområder er velvalgte. Det er vigtige områder for hverdagen og livskvaliteten blandt borgere med funktionsnedsættelser.

Opmærksomheden på tilgængelighed har højnet tilgængeligheden i det offentlige rum og haft stor betydning for borgerne. Med udgangspunkt i denne evaluering kan det anbefales, at opmærksomheden fremover skal lægges særligt på:

- børne- og ungeområdet
- sundhedsområdet
- socialområdet

Evalueringen peger på, at fokus inden for disse faglige indsatsområder i særlig grad bør være på at styrke borgere med funktionsnedsættelsers identitetsdannelse og sociale relationer.

Borgerinddragelse

Mens handicappolitikken overordnet virker efter hensigten, at den har nogle gode faglige indsatsområder og at sektoransvaret er stort, peger evalueringen samtidig på, at Handicaprådet kan spille en mere aktiv rolle i proceduren for handleplanerne.

Måske som følge af det store sektoransvar, som forvaltningerne tager på sig, bliver praksis, at Handicaprådet afventer afspil fra forvaltningerne.

Der har været en praksis om at Handicaprådet afholder et årligt borgermøde, og der er fra både Handicaprådet og pårørende blevet udtrykt stor ærgrelse over at sidste års borgermøde måtte aflyses på grund af manglende tilslutning. På denne baggrund anbefales det at Handicaprådet overvejer, hvorledes borgerinddragelsen kan øges: Skal traditionen med borgermøder om konkrete emner med fokus på at skabe konkrete forandringer for borgere med funktionsnedsættelser i kommunen fortsættes? Skal borgermøderne opreklameres intensivt? Eller skal der findes andre modeller, som bringer borgerne mere i spil i forhold til handicapindsatser og handicaprådets arbejde?

På baggrund af evalueringen anbefales det, at Handicaprådet arbejder på at spille en mere aktiv rolle i udmøntningen af handleplanerne og arbejder for at inddrage et bredt udsnit af borgere med funktionsnedsættelser i deres arbejde.

Handicaprådet kan for eksempel basere sine indstillinger til handleplaner på indsamlede forslag fra medlemsorganisationer og borger- og pårørendegrupper, således at borgere med funktionsnedsættelser kommer til at spille en mere dagsordensættende rolle.

Det anbefales, at Handicaprådet har fortsat opmærksom på en bred forståelse af 'handicapbegrebet' og problemstillinger knyttet til handicapområdet. Det anbefales at der lægges særlig vægt på både at repræsentere borgere med såkaldt 'fysiske' og 'psykiske' funktionsnedsættelser og både børn, unge, voksne og ældre, og eventuelt inddrage andre betegnelser end 'handicap' i beskrivelserne af deres målgruppe, for at alle berørte føler sig inkluderet.

Borgerønsker til handicappolitik og indsatser

I spørgeskemaundersøgelsen har borgerne haft mulighed for at komme med ønsker til en fremtidig handicappolitik og konkrete forslag til forbedring af indsatser. Disse ønsker og forslag er opdelt i temaer og opsummeret nedenfor:

Sagsbehandling

- Kortere sagsbehandlingstider og mindre udskiftning i sagsbehandlere
- Lette processen når man skal ansøge om hjælpemidler
- Helhedsorientering i sagsbehandlingen

Tilgængelighed

- Flere handicapparkeringspladser
- Mulighed for ved idrætsanlæg at benytte omklædningsrum sammen med ægtefælle eller børn af det andet køn, som har brug for hjælp
- Flere bænke og andre muligheder for at sidde og tage et hvil i det offentlige rum
- Flere blandende boligområder, a la projektet på Bank-Mikkelsens Vej, hvor beskyttede boliger er blandet med ikke-beskyttede boliger, så man kan indgå fællesskaber omkring madlavning og andre sociale aktiviteter.

Børn og unge

- Mulighed for små klassekvotienter på almindelige folkeskoler og i vuggestuer og børnehaver
- Aktivitetstilbud til unge i weekenden
- Støtte til at unge med funktionsnedsættelser kan skabe sociale relationer

Arbejdsmarked

- Fortsat fokus på jobindsats, fx kommunale fleksjobs. Også i forhold til psykisk sårbare borgere.

Psykisk sårbare

- Større fokus på borgere med psykiske udfordringer
- Patientuddannelser og opfølgning, når der stilles en psykisk diagnose

Pårørende

- Formulering og vedtagelse af en pårørendepolitik
- Etablering af Pårørenderåd på de forskellige institutioner

Derudover lægger flere borgere vægt på, at der er brug for indsatser, der gør op med stigmatisering og "sygelliggørelse" af borgere med funktionsnedsættelser. Indsatserne kan både være rettet bredt mod kommunens borgere og mod professionelle, der arbejder med borgere med funktionsnedsættelser. Både hos handicaporganisationer, kommunalrådspolitikere og pårørende er oplevelsen, at stigmatisering af borgere med funktionsnedsættelser kan være en særlig udfordring i en kommune som Gentofte, hvor borgerne gennemsnitligt er mere ressourcestærke end i de fleste andre kommuner og borgere med funktionsnedsættelser derfor "skiller sig mere ud".

Forankring af initiativer

I interviews med blandt andet Brobyggerne stod det klart at forankringen af Handicappolitikens initiativer og projekter ikke altid er så hensigtsmæssig. Det kan hænge sammen med finansieringen af projekterne på handicapområdet. Den består ofte af et engangsbeløb til opstart af projektet, men indeholder ikke penge til efterfølgende drift, videreførelse og forankring af projektet. Problemet blev også fremhævet i evalueringen fra 2012. Her fremgik det, at:

"Projekterne har en særlig udfordring, fordi de er i kontrast til mulighederne i driften. Projekterne har imidlertid ofte det problem, at de efterlader et hul, og så er der ikke flere penge til opfølgning. Det har været markant på området. Der er midler, men ikke midler til det hele".

Interviewet med grundlæggeren af BASECAMP gjorde det i den sammenhæng klart, at det kan være svært for forældre til børn med funktionsnedsættelser at have overskud til at søge midler fra puljer og igangsætte initiativer på egen hånd. Dertil kommer, at driften af for eksempel fritidstilbud til børn med særlige behov er en del dyrere end for andre børn, da det kræver specialuddannet personale.

I forbindelse med formuleringen af den næste handicappolitik bør der derfor være opmærksomhed på at tænke bæredygtighed ind i indsatserne fra start og afsætte midler til forankringen, for eksempel i andet budgetår – også i den del af idræts- og kulturlivet, som i høj grad er båret af frivillige kræfter.

Udbrede kendskabet til indsatser

Handicaprådet mener, at kendskab til handicappolitikken og opmærksomhed på handicapdimensionen i alle sammenhænge er en forudsætning for at kunne forandre livet for kommunens borgere med funktionsnedsættelser. Det er en selvstændig målsætning i Handicappolitik 2013-2016, at handicappolitikken skal være kendt i kommunen og være et redskab, som alle kan bruge og drage nytte af. Evalueringen her peger på, at det vigtigste for borgeren ikke er kendskab til den konkrete politik, men snarere til de indsatser, som udspringer af politikken.

Konklusionen er, at der fortsat er et stort arbejde at gøre for at opfylde dette mål. Det på trods af, at de mennesker, der har deltaget i interviews eller i spørgeskemaundersøgelsen, er aktive på handicapområdet som pårørende i Forældreforeningen eller medlem af handicaporganisationerne. Når cirka halvdelen af disse aktive borgere svarer, at de kun i lav grad eller slet ikke kender til handicappolitikken, er der god grund til at tro, at en endnu mindre andel kender til politikken blandt dem, som ikke har deltaget i undersøgelsen.

En forudsætning for, at kendskabet til initiativerne bliver mere udbredt, er, ligesom det blev påpeget i evalueringen fra 2012, at tilgængelighedsbegrebet fortsat tænkes bredere. At der fokuseres på kommunikation og overblik over kommunens aktiviteter og initiativer. Der har i perioden for Handicappolitik 2013-2016 været arbejdet meget med kommunikation på kommunens hjemmeside. Der kan dog sættes spørgsmålstegn ved, om dette er det rigtige sted at sætte ind. Hele 87 pct. svarer i spørgeskemaundersøgelsen, at de sjældnere end en gang om måneden eller aldrig anvender den i dagligdagen.

En anden udfordring, som initiativtagerne til BASECAMP har oplevet, er, at fritidsaktiviteter henvendt til børn med særlige behov blev annonceret i kataloger over "almentilbud", hvor målgruppen ikke var vant til at orientere sig. Så formidlingen af de eksisterende initiativer er en stor udfordring – også under en ny handicappolitik.

Evalueringen peger dog på en række ønsker til kommunikationen om handicappolitikken og de muligheder den tilbyder:

- En kommunikationsstrategi for synliggørelse af de eksisterende indsatser og tilbud inden for kultur, idræts- og fritidsområdet – særligt på børne- & ungeområdet.
- Afklare, hvilken rolle kommunens hjemmeside skal spille i kommunikationen eller hvilke alternative platforme der eksisterer/skal tages i brug.
- Et nyt format på handicappolitikken, som bedre kan bruges til dialogen mellem professionelle og borgere.

Som inspiration til en kort udgave af en politik, der formår at bevare sine visioner og samtidig være og let tilgængelig kan Handicaprådet skele til Gentofte Kommunes Ungepolitik eller Idræts- og bevægelsespolitikken.

Kapitel 7

Om evalueringen

I dette kapitel beskrives evalueringens design og metoder. Undersøgelsens forskellige elementer beskrives og der redegøres for, hvordan undersøgelsens dataproduktion har fundet sted. Blandt andet forklares det, hvordan interviewpersonerne til de kvalitative interviews er udvalgt og hvordan interviewsene forløb; det gennemgås hvordan det kvantitative spørgeskema er konstrueret og hvem der har besvaret det; og endelig beskrives det, hvordan analyse- og fremstillingsarbejdet er foregået.

Litteraturstudie

Litteraturstudiet er en dokumentanalyse af, hvordan indsatserne under handicappolitikken er koblet til målsætningerne i Handicappolitik 2013-2016. Formålet er at undersøge, hvorvidt de mål, der er blevet opsat i handicappolitikken, er blevet opfyldt gennem konkrete indsatser i kommunen. Litteraturstudiet fokuserer, ligesom den øvrige evaluering, på områderne tilgængelighed, arbejdsliv og kultur-, fritids- og foreningsliv.

Forud for denne evaluering af Handicappolitik 2013-2016 har forvaltningen udarbejdet en beskrivelse af de indsatser, der har været iværksat som del af handleplanerne i perioden. Det er denne beskrivelse, der holdes op imod Handicappolitik 2013-2016 for at belyse, om intentionerne i Handicappolitik 2013-2016 er blevet ført ud i livet i form af kommunale indsatser.

Interviews

Der er foretaget en lang række interviews med en bred vifte af borgere, organisationsfolk, politikere og forvaltningsansatte for at belyse betydningen af Handicappolitik 2013-16 fra flest mulige vinkler. Følgende interviews er foretaget:

- Interview med formanden for Handicaprådet.
- Interview med Handicaporganisationernes og Seniorrådets repræsentanter i Tilgængelighedsforum.
- Interview med Handicaporganisationernes repræsentanter i Handicaprådet.

- Interview med Det tværgående handicappolitiske netværk. Forvaltningsrepræsentanter fra Fritid, Park & Vej, Gentofte Ejendomme, Job & Ydelser, Social & Handicap og Kultur & Unge.
- Interview med Handicaprådets forvaltningsmedlemmer fra Børn & Familie og Park & Vej og kommunalbestyrelsesmedlemmer fra Enhedslisten.
- Interview med to af Handicaprådets kommunalbestyrelsesmedlemmer fra Konservative og Socialdemokraterne.
- Interview med syv medlemmer af Forældreforeningen.
- Interview med grundlæggeren af Brobyggerne, som driver BASECAMP.

Informanterne er blevet bedt om at forholde sig overordnet til evalueringens hovedtemaer. Interviewene er såkaldt semistrukturerede, hvilket vil sige, at der er udarbejdet en spørgeguide, som skal udstikke rammerne og fastslå emnerne, men at der samtidig er plads til, at samtalen bevæge sig ud over de på forhånd givne rammer, hvis det viser sig relevant.

Der er opnået informeret samtykke med alle interviewpersoner dels om optagelse af interviewet samt om gengivelse af citater fra interviewet i rapporten i anonymiseret form.

Spørgeskemaundersøgelse

Spørgeskemaundersøgelsen bygger på en kvantitativ dataindsamling via et elektronisk spørgeskema. Spørgeskemaet er udarbejdet i samarbejde mellem CASA/Analyse & Tal, handicap- og fritidskonsulent i Gentofte Kommune Christian Madsen og henholdsvis formand og næstformand for DH Gentofte Hans Rasmussen og Jacob Monies. Handicaprådet stod for at udsende spørgeskemaet til medlemsorganisationer af Dansk Handicap Gentofte.

Forløbet for undersøgelsen var som følger:

- Midt i november 2017 udsendte Handicaprådet et åbent link til spørgeskemaet til medlemsorganisationer af Dansk Handicap Gentofte med opfordring om at sende det til organisationernes medlemmer.
- Midt i december lavede CASA/Analyse & Tal en opgørelse over, hvilke organisationer der på daværende tidspunkt var repræsenteret gennem besvarelser af spørgeskemaet, og hvilke der manglede.

- Den 27. december 2017 blev spørgeskemaundersøgelsen afsluttet efter aftale med DH Gentofte og Gentofte kommune. Der var da 146 valide besvarelser af spørgeskemaet.

Undersøgelsens deltagere

Målgruppen for handicappolitikken er ikke nem at afgrænse i praksis og der findes ikke centrale registre over personer med funktionsnedsættelser, så det har ikke været muligt at sende en invitation til deltagelse i spørgeskemaundersøgelsen til alle borgere med funktionsnedsættelser i Gentofte Kommune. Derfor er spørgeskemaet udsendt til samtlige handicaporganisationer i Gentofte, som har formidlet det videre til sine medlemmer. Handicaporganisationerne har ikke ønsket at udlevere e-mailadresser på deres medlemmer, så det har ikke været muligt at udsende invitationen til spørgeskemaet fra centralt hold.

Der er som tidligere nævnt 146 valide svar på spørgeskemaundersøgelsen. Heraf har 125 gennemført hele spørgeskemaet og de resterende 21 har gennemført minimum 50 pct. og er medtaget i analysen. Nedenstående tabeller giver overblik over, hvem der har svaret på spørgeskemaundersøgelsen og hvilke organisationer, de er medlem af.

Tabel 7.1: Person med funktionsnedsættelse eller pårørende

Er du...	Antal	Procent
Person med handicap	90	62 %
Pårørende, der svarer på vegne af person med handicap	46	32 %
Jeg er medlem af DH Gentofte, men har ikke et handicap og svarer på vegne af mig selv	10	7 %
Total	146	100 %

I tabel 7.1 ses det, at 62 pct. er personer med funktionsnedsættelser, og 32 pct. er pårørende, der svarer på vegne af personer med funktionsnedsættelser. De resterende 7 pct. er medlem af DH Gentofte, har hverken et handicap eller svarer på vegne af en person med funktionsnedsættelser.

Tabel 7.2 viser, hvilke organisationer, deltagerne i undersøgelsen er medlem af. En del af deltagerne er medlem af mere end én organisation, hvorfor antallet af medlemskaber overstiger de 146 besvarelser.

Tabel 7.2: Hvilken handicaporganisation er du medlem af?

Organisation	Antal	% af svar	% af respondenter
Scleroseforeningen	26	13 %	18 %
Dansk Handicap Forbund	19	9 %	13 %
Høreforeningen	19	9 %	13 %
Diabetesforeningen	16	8 %	11 %
Landsforeningen LEV	15	7 %	11 %
Landsforeningen Autisme	14	7 %	10 %
SIND – Landsforeningen for psykisk sundhed	12	6 %	8 %
UlykkesPatientForeningen	12	6 %	8 %
Polioforeningen	11	5 %	8 %
Gigtforeningen	8	4 %	6 %
Spastikerforeningen	8	4 %	6 %
Dansk Blindesamfund	7	3 %	5 %
Hjernesagen	7	3 %	5 %
ADHD-foreningen	6	3 %	4 %
Astma-Allergi Danmark	4	2 %	3 %
Hjerneskadeforeningen	4	2 %	3 %
Cystisk Fibrose Foreningen	2	1 %	1 %
Epilepsiforeningen	2	1 %	1 %
Lungeforeningen	2	1 %	1 %
Ordblinde/Dysleksiforeningen i Danmark	2	1 %	1 %
Osteoporoseforeningen	2	1 %	1 %
Anden organisation	7	3 %	5 %
Total	205	100 %	144 %

Note: Antal respondenter = 142. Hver respondent er i gennemsnit medlem af 1,4 organisationer.

Tabel 7.2 viser, at undersøgelsen bygger på svar fra medlemmer af 21 forskellige organisationer. Scleroseforeningen står for 18 pct. af besvarelserne, mens henholdsvis Dansk Handicapforbund og Høreforeningen står for 13 pct. Diabetesforeningen og Landsforeningen LEV organiserer 11 pct. af respondenterne. Resten af respondenterne er spredt på en lang række af forskellige organisationer. Langt de fleste respondenter er medlemmer af organisationer, der repræsenterer mennesker med fysiske handicaps.

Analysemetoder og statistisk usikkerhed

I rapporten viser vi et udvalg af spørgeskemasvarerne fremstillet som frekvenstabeller. Alle de oprindelige svarkategorier er med. Fordelingen af svarene i frekvenserne er analyseret med en χ^2 -test, der tester om svarfordelingen med 95 procents sandsynlighed *ikke* er jævnt fordelt over de forskellige kategorier.

En stikprøve på 146 blandt alle Gentofte Kommunes borgere med funktionsnedsættelser er relativt lille. Det betyder, at den statistiske usikkerhed er relativt stor. Det betyder, at der skal være noget mere end et par procentpoints forskel mellem kategorierne, for at det er sandsynligt, at forskellen ikke skyldes ren tilfældighed. Men når læseren tager det forbehold i læsningen af tabellerne, er den forholdsvis lille stikprøvestørrelse som udgangspunkt ikke et problem.

Derimod er det usikkert, om stikprøven er repræsentativ. Som nævnt ovenfor er dataindsamlingen formidlet igennem Handicaporganisationerne og besvarelserne er spredt ud over de 21 organisationer. Derfor må det antages, at respondenterne generelt er blandt den del af målgruppen for handicappolitikken, der er aktive i handicaporganisationerne og/eller orienterer sig i handicaporganisationernes arbejde og dermed er velorienterede på det handicappolitiske område. Vi må antage, at stikprøven er skæv på den måde, at respondenterne har større kendskab til Handicappolitik 2013-2016 end den gennemsnitlige borger med funktionsnedsættelser i Gentofte Kommune. Det betyder, at deltagerne i spørgeskemaundersøgelsen sandsynligvis har stærkere holdninger til handicappolitikken end borgerne generelt, og at kendskabet ser ud til at være mere udbredt, end det sandsynligvis er. Det er et forbehold, der må tages med i tolkningen af spørgeskemasvarerne.

Bilag 1: Frekvenser fra spørgeskemaundersøgelsen

Baggrund

Tabel 1: Er du...

	Antal	Procent
Person med handicap	90	62%
Pårørende, der svarer på vegne af person med handicap	46	32 %
Jeg er medlem af DH Gentofte, men har ikke et handicap og svarer på vegne af mig selv	10	7 %
Total	146	100 %

Tabel 2: Hvad er dit køn?

	Antal	Procent
Kvinde	102	70 %
Mand	44	30 %
Total	146	100 %

Tabel 3: Hvor gammel er du?

År	Antal	Procent	Kumuleret procent
10	1	1 %	1 %
15	2	1 %	2 %
25	1	1 %	3 %
26	1	1 %	3 %
32	1	1 %	4 %
35	2	1 %	6 %
38	4	3 %	8 %
39	4	3 %	11 %
41	3	2 %	13 %
42	2	1 %	15 %
43	3	2 %	17 %
44	5	3 %	20 %
45	4	3 %	23 %
46	2	1 %	24 %

47	1	1 %	25 %
48	1	1 %	26 %
49	8	6 %	31 %
50	4	3 %	34 %
51	3	2 %	36 %
52	3	2 %	38 %
53	1	1 %	39 %
54	3	2 %	41 %
56	2	1 %	42 %
57	3	2 %	44 %
58	4	3 %	47 %
60	4	3 %	50 %
61	4	3 %	53 %
62	5	3 %	56 %
63	3	2 %	58 %
64	1	1 %	59 %
65	3	2 %	61 %
66	4	3 %	64 %
67	2	1 %	65 %
69	6	4 %	69 %
70	11	8 %	77 %
71	3	2 %	79 %
72	8	6 %	85 %
73	5	3 %	88 %
74	2	1 %	90 %
75	5	3 %	93 %
76	3	2 %	95 %
77	2	1 %	97 %
79	1	1 %	97 %
82	3	2 %	99 %
86	1	1 %	100 %
Total	144	100 %	100 %

Tabel 4: Hvilken handicaporganisation er du medlem af?

Organisation	Antal	% af svar	% af respondenter
Scleroseforeningen	26	13 %	18 %
Dansk Handicap Forbund	19	9 %	13 %
Høreforeningen	19	9 %	13 %
Diabetesforeningen	16	8 %	11 %
Landsforeningen LEV	15	7 %	11 %
Landsforeningen Autisme	14	7 %	10 %
SIND – Landsforeningen for psykisk sundhed	12	6 %	8 %
UlykkesPatientForeningen	12	6 %	8 %
Polioforeningen	11	5 %	8 %
Gigtforeningen	8	4 %	6 %
Spastikerforeningen	8	4 %	6 %
Dansk Blindesamfund	7	3 %	5 %
Hjernesagen	7	3 %	5 %
ADHD-foreningen	6	3 %	4 %
Astma-Allergi Danmark	4	2 %	3 %
Hjerneskadeforeningen	4	2 %	3 %
Cystisk Fibrose Foreningen	2	1 %	1 %
Epilepsiforeningen	2	1 %	1 %
Lungeforeningen	2	1 %	1 %
Ordblinde/Dysleksiforeningen i Danmark	2	1 %	1 %
Osteoporoseforeningen	2	1 %	1 %
Anden organisation	7	3 %	5 %
Total	205	100 %	144 %

Tabel 5: Hvad er din beskæftigelse?

	Antal	Procent
Jeg er under uddannelse	5	4 %
Jeg arbejder (som selvstændig eller som lønmodtager)	44	32 %
Jeg er arbejdsløs, langtidssygemeldt eller lignende	3	2 %
Jeg er uden for arbejdsmarkedet (pensionist, førtidspensionist, hjemmegående, efterlønsmodtager eller lignende)	84	62 %
Total	136	100 %

Tabel 6: Ønsker du nu eller på sigt at komme i arbejde?

	Antal	Procent
Ja	14	16 %
Nej	63	70 %
Ved ikke	13	14 %
Total	90	100 %

Note: Spørgsmål er kun stillet til personer der har et handicap og ikke er i arbejde.

Betydningen af handicappolitikken generelt

Tabel 7: Hvor gode eller dårlige vurderer du generelt forholdene for mennesker med handicap i Gentofte Kommune?

	Antal	Procent
Meget gode	18	12 %
Gode	65	45 %
Hverken gode eller dårlige	35	24 %
Dårlige	7	5 %
Meget dårlige	6	4 %
Ved ikke	15	10 %
Total	146	100 %

Tabel 8: Synes du generelt, at forholdene for mennesker med handicap er blevet bedre eller dårligere i Gentofte Kommune i løbet af de sidste fire år?

	Antal	Procent
Meget bedre	2	1 %
Bedre	17	12 %
Hverken bedre eller dårligere	66	45 %
Dårligere	16	11 %
Meget dårligere	6	4 %
Ved ikke	39	27 %
Total	146	100 %

Tabel 9: I hvor høj eller lav grad kender du til Gentofte Kommunes handicappolitik?

	Antal	Procent
I høj grad	16	11 %
I nogen grad	52	36 %
I lav grad	49	34 %
Slet ikke	26	18 %
Ved ikke	3	2 %
Total	146	100 %

Tabel 10: I hvor høj eller lav grad kender du til Gentofte Kommunes årlige handleplaner som omfatter projekter og indsatser på handicapområdet?

	Antal	Procent
I høj grad	11	8 %
I nogen grad	33	23 %
I lav grad	37	25 %
Slet ikke	58	40 %
Ved ikke	7	5 %
Total	146	100 %

Deltagelse i indsatser og projekter

Tabel 11: Har du deltaget i Gentofte Kommunes indsatser og/eller projekter for handicappede i perioden 2013-2016?

	Antal	Procent
Ja	26	19 %
Nej	103	76 %
Ved ikke	6	4 %
Total	135	100 %

Note: Spørgsmålet er kun stillet til respondenter, der har angivet, at de har en funktionsnedsættelse eller svarer på vegne af en person med funktionsnedsættelse

Hjemmeside

Tabel 12: Hvor ofte bruger du Gentofte Kommunens hjemmeside (www.gentofte.dk) til at orientere dig om kommunens indsatser og tilbud til mennesker med handicap?

	Antal	Procent
Flere gange om ugen	1	1 %
Cirka en gang om ugen	1	1 %
Cirka en gang om måneden	17	12 %
Sjældnere end en gang om måneden	76	52 %
Aldrig	51	35 %
Total	146	100 %

Tabel 13: Hvor nemt eller svært er det for dig at få information om det, du har behov for, på Gentofte Kommunes hjemmeside?

	Antal	Procent
Meget nemt	4	4 %
Nemt	19	20 %
Hverken nemt eller svært	34	36 %
Svært	22	23 %
Meget svært	4	4 %
Ved ikke	11	12 %
Total	94	100 %

Note: Spørgsmålet er kun stillet til respondenter, der har angivet, at de bruger Gentofte Kommunes hjemmeside.

Kultur og fritid for børn og unge

Tabel 14: Deltager du i Gentofte Kommunes kultur- og fritidstilbud for børn og unge med handicap?

	Antal	Procent
Ja	7	5 %
Nej	70	52 %
Ikke relevant for mig	57	43 %
Total	134	100 %

Note: Spørgsmålet er kun stillet til respondenter, der har angivet, at de har en funktionsnedsættelse eller svarer på vegne af en person med funktionsnedsættelse.

Tabel 15: Hvor tilfreds eller utilfreds er du med Gentofte Kommunes kultur- og fritidstilbud for børn og unge med handicap?

	Antal
Tilfreds	3
Utilfreds	1
Meget utilfreds	1
Ved ikke	2
Total	7

Note: Spørgsmålet er kun stillet til respondenter, der har angivet, at de deltager i Gentofte Kommunes kultur- og fritidstilbud for børn og unge med funktionsnedsættelser. Da der er meget få respondenter er svarfordelingen ikke angivet i procent.

Tabel 16: Hvor nemt eller svært er det for dig at finde de kultur- og fritidstilbud for børn og unge, der er relevante for dig?

	Antal
Meget nemt	0
Nemt	2
Hverken nemt eller svært	1
Svært	2
Meget svært	1
Ved ikke	1
Total	7

Note: Spørgsmålet er kun stillet til respondenter, der har angivet, at de deltager i Gentofte Kommunes kultur- og fritidstilbud for børn og unge med funktionsnedsættelser. Da der er meget få respondenter er svarfordelingen ikke angivet i procent.

Tabel 17: Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn: Gentofte Kommunes kultur- og fritidstilbud for børn og unge er blevet bedre i løbet af de sidste fire år?

	Antal
Meget enig	1
Hverken enig eller uenig	1
Uenig	1
Meget uenig	1
Ved ikke	2
Total	6

Note: Spørgsmålet er kun stillet til respondenter, der har angivet, at de deltager i Gentofte Kommunes kultur- og fritidstilbud for børn og unge med funktionsnedsættelser. Da der er meget få respondenter er svarfordelingen ikke angivet i procent.

Trafik og tilgængelighed

Tabel 18: Hvor nemt eller svært er det for dig at komme rundt i trafikken i Gentofte Kommune?

	Antal	Procent
Meget nemt	25	19 %
Nemt	33	25 %
Hverken nemt eller svært	30	23 %
Svært	24	18 %
Meget svært	6	5 %
Ved ikke	12	9 %
Total	130	100 %

Note: Spørgsmålet er kun stillet til respondenter, der har angivet, at de har en funktionsnedsættelse eller svarer på vegne af en person med funktionsnedsættelse.

Tabel 19: Hvor sikker eller usikker føler du dig i trafikken i Gentofte Kommune?

	Antal	Procent
Meget sikker	10	8 %
Sikker	49	39 %
Hverken sikker eller usikker	44	35 %
Usikker	15	12 %
Meget usikker	3	2 %
Ved ikke	6	5 %
Total	127	100 %

Note: Spørgsmålet er kun stillet til respondenter, der har angivet, at de har en funktionsnedsættelse eller svarer på vegne af en person med funktionsnedsættelse.

Tabel 20: Oplever du problemer med at benytte parker, grønne områder og offentlige bygninger?

	Antal	Procent
Ja	21	17
Nej	86	69
Ved ikke	18	14
Total	125	100

Note: Spørgsmålet er kun stillet til respondenter, der har angivet, at de har en funktionsnedsættelse eller svarer på vegne af en person med funktionsnedsættelse.

Skolegang

Tabel 21: Hvor tilfreds eller utilfreds er du med Gentofte Kommunes indsats vedrørende din skolegang?

	Antal
Utilfreds	2
Ved ikke	1
Total	3

Note: Spørgsmålet er kun stillet til respondenter, der er under uddannelse. Da der er meget få respondenter er svarfordelingen ikke angivet i procent.

Tabel 22: Synes du, at handicapforholdende vedrørende din skolegang er blevet bedre i løbet af de sidste fire år?

	Antal
Ja	0
Nej	3
Total	3

Note: Spørgsmålet er kun stillet til respondenter, der er under uddannelse. Da der er meget få respondenter er svarfordelingen ikke angivet i procent.

Beskæftigelse

Tabel 23: Har du på noget tidspunkt været i kontakt med Jobcenter Gentofte?

	Antal	Procent
Ja	37	30 %
Nej	85	68 %
Ved ikke	3	2 %
Total	125	100 %

Note: Spørgsmålet er kun stillet til respondenter, der har angivet, at de har en funktionsnedsættelse eller svarer på vegne af en person med funktionsnedsættelse.

Tabel 24: Hvor tilfreds eller utilfreds er du med Jobcenter Gentoftes indsats i forhold til at få dig i job, herunder flexjob?

	Antal	Procent
Meget tilfreds	9	24 %
Tilfreds	8	22 %
Hverken tilfreds eller utilfreds	8	22 %
Utilfreds	3	8 %
Meget utilfreds	6	16 %
Ved ikke	3	8 %
Total	37	100 %

Note: Spørgsmålet er kun stillet til respondenter, der har angivet, at de har været i kontakt med Jobcenter Gentofte. Da der er meget få respondenter er svarfordelingen ikke angivet i procent.

Tabel 25: Hvor godt eller dårligt vurderer du Jobcenter Gentoftes indsatser i forhold til at få dig knyttet tættere til arbejdsmarkedet (for eksempel virksomhedspraktik, løntilskud og uddannelse)?

	Antal
Meget godt	7
Godt	8
Hverken godt eller dårligt	3
Dårligt	4
Meget dårligt	8
Ved ikke	6
Total	36

Note: Spørgsmålet er kun stillet til respondenter, der har angivet, at de har været i kontakt med Jobcenter Gentofte. Da der er meget få respondenter er svarfordelingen ikke angivet i procent.

Tabel 26: I hvor høj eller lav grad vurderer du, at Jobcenter Gentofte dækker dit behov for særlige hjælpemidler?

	Antal
I høj grad	5
I nogen grad	4
I ringe grad	1
I meget ringe grad	6
Ved ikke	19
Total	35

Note: Spørgsmålet er kun stillet til respondenter, der har angivet, at de har været i kontakt med Jobcenter Gentofte. Da der er meget få respondenter er svarfordelingen ikke angivet i procent.

Betydning af indsatser

Tabel 27: Hvad har indsatserne i Gentofte Kommunes handicappolitik betydet for dig?

	Antal	Procent
Det er blevet nemmere at deltage i arrangementer	13	8 %
Det er blevet nemmere at komme rundt i trafikken	6	4 %
Det er blevet nemmere at møde nye mennesker	5	3 %
Jeg er blevet bedre til at læse eller skrive	5	3 %
Jeg er kommet i arbejde	2	1 %
Jeg har fået nye venner	6	4 %
Min hverdag er blevet nemmere	14	9 %
Mit helbred er blevet bedre	2	1 %
Ingen af ovenstående	101	66 %
Total	154	100 %

Note antal respondenter = 136.

Tabel 28: Hvor tilfreds eller utilfreds er du alt i alt med Gentofte Kommunes handicappolitik?

	Antal	Procent
Meget tilfreds	11	8 %
Tilfreds	42	31 %
Hverken tilfreds eller utilfreds	35	26 %
Utilfreds	16	12 %
Meget utilfreds	4	3 %
Ved ikke	28	21 %
Total	136	100 %

Ønsker og forslag fremadrettet

Tabel 29: I hvor høj eller lav grad føler du dig hørt i forhold til formuleringen af Kommunens indsatser og handleplaner?

	Antal	Procent
I høj grad	5	4 %
I nogen grad	27	20 %
I lav grad	24	18 %
Slet ikke	25	18 %
Ved ikke	55	40 %
Total	136	100 %

Bilag 2: Tekstsvaer fra spørgeskemaundersøgelsen

Emner på hjemmesiden

Hvis der er emner, du mangler information om på Gentofte Kommunes hjemmeside, så skriv dem venligst her:

1	Allergi området
2	Allergi.....
3	Botilbud - hvad er der af muligheder og hvordan foregår det.Overgangen fra barn til voksen handicappet.
4	Der mangler handicap P - pladser ved Fakta (Ordrupvej og Jægersborg Allé) .Ved Meny på Ordrupvej / Henriettevej er der kun en Handicap P - plads og den er næsten altid optaget , jeg har mange gange måtte køre igen , uden at kunne handle .
5	Der mangler indsatser omkring autisme/ADHD med normalbegavelse. Intet om klubtilbud, rådgivning eller tilbud til pårørende. Handicappolitikken er desværre kun målrettet fysiske handicaps!
6	Det er alt for svært at navigere for senblind synshandicappet fordi man som synshandicappet ikke kan bruge mus.
7	Det er en stor opgave at bede om at gennemgå Gentofte Kommunes hjemmeside for at se om der er noget der mangler!!Det må I hyre nogle til.mvh Jytte Kjærgaard
8	En demenspolitik
9	En samlet "indgang" til information om tilgængelige steder, tilbud til borger med handicap, relevant information for borgere med handicap osv.
10	For eksempel: der er en side ?Hvor skal du henvende dig?? som angiver telefon numre til svært hørehæmmede/døve eller talehæmmede. Ikke smart når man ikke kan tale i telefon. Anvis yderlig en mail adresse!
11	Fortæl de gode historier om mennesker med psykisk lidelse, kommunen har hjulpet i varig beskæftigelse for eksempel
12	Generelt mangler der information omkring sagsbehandler. De bliver konstant skiftet ud
13	Handikap idræt
14	Har ikke det store behov i relation til handicap mv. Hjemmesider er generelt informative og hjælpsomme.
15	Hjemmesiden er generelt ikke særlig overskuelig. Det er vanskeligt at orientere sig omkring hvilke "menuer" jeg skal klikke ind på. Der er endvidere en del tilbud i kommunen, jeg ikke kan finde på hjemmesiden og ikke ville kende til, men som jeg

	glædeligt bliver oplyst vedrørende, af enten min hjemmevejleder på Droslen, GIF eller andre borgere. Det har personligt taget mig lang tid, at finde ud af hvilke tilbud der findes i kommunen til netop mig. Kendte ikke til GIF, Droslen eller Det hvide hus for blot nogle måneder siden. Det sker fra mund til mund overlevering. Og det er ærgeligt, for der er gode tilbud. Ville gerne f.eks. da jeg havde besøg af hjælpemiddelscenter og ergoterapeut fået de oplysninger, og ikke kun oplysninger om "greb" på toilettet, kørestol, rolator. Det havde været fint, hvis de også kunne oplyse mig om udadrettede sociale ting. En kørestol løser ikke den sociale ekskludering, når man er handicappet. Det er meget ande
16	Hvad er de økonomiske fremtidsudsigterne for den enkelte beboer på et bosted, når de ikke længere får førtidspension og deres husleje så er højere end folkepensionen?
17	Idræt for handicappede Væresteder for handicappede og psykisk sårbare Adgangsforhold og handicap toiletter
18	Indsats for veluddannede, arbejdsløse psykisk sårbare
19	Jeg bruger hjemmesiden, når jeg har behov for information. Ingen problemer for mig at finde relevant information.
20	Jeg har tænkt på hvis der bliver bygget ét kulturhus så. Skal det være i stueplan og så vi kan færdes uden trapper. Men gerne have elevator. Hvis der bliver brug for dette i huset ombygning. Ok.
21	Jeg synes generelt hjemmesiden er lidt tung/ulogisk at finde rundt i.
22	Jeg vil gerne vide hvordan jeg vil være stillet, hvis min sygdom gør, at jeg en dag ikke kan arbejde længere. Har jeg så mulighed for at få en bolig (lejebolig) stillet til rådighed i Gentofte Kommune? Jeg har boet i Gentofte Kommune i 40 ud af 50 år af mit liv
23	Jeres hjemmeside er ikke opdateret
24	Konkrete eksempler vil gøre det lettere at forstå hvilke muligheder vi har
25	Kontaktoplysninger til sagsbehandler. Hvilke afdelinger dækker hvilke områder
26	Kontaktinformationer på relevante sagsbehandlere og ansvarshavende personer. Man skifter jo ofte sagsbehandler, også uden at blive oplyst herom.
27	Kontakttelefon til hjælpemiddelcentralen (39980583). En eller anden form for at kunne følge egne elektronisk fremsendte ansøgninger og deres eventuelle fremdrift.
28	Mangler ikke emner men har svært ved at finde info - selvom jeg er garvet it- bruger
29	Medicinering, bivirkning m.m
30	Recovery
31	Sclerose
32	Skoleværing

33	Statistik på handicapområdet
34	Teleslyngeadgang
35	Ventetid på plejehjemsplads
36	oplysning om hvor der er tilgængeligt for hørehæmmede ved arrangementer i fritids- og kulturlivet
37	søgemaskinen kommer op med underlige svar når man bruger søgeord Siden er rodet
38	ventetid på plejehjemsplads, min mand bor i øjeblikket på et plejehjem i Gladsaxe kommune og han har stået på venteliste i mere end halvandet år fordi jeg ønsker en plads på holmegården tæt på hvor jeg bor

At komme rundt i trafikken

Hvis du har kommentarer til at komme rundt i trafikken i Gentofte Kommune, skriv dem venligst her

1	Benyttter sjældent busser m.m. fordi jeg kører i bil.
2	Biler og udstillinger på fortovene.
3	Bor på Herthavej i lejlighed og er pårørende til en ung søn med psykiske handicaps. Her er ingen mulighed for at købe parkerings tilladelse eller at få handicap-kort til bilen. Kæmpe udfordring for os som familie
4	Butikker og fortorvet kan være et problem
5	Da jeg p.t. har egen bil er det relativt nemt at komme rundt - men hvis jeg skulle med det offentlige ville det være yderst tidskrævende at komme rundt.
6	Der er ikke handicapparkeringspladser nok, og på pladserne holder ofte biler uden handicapskilt.Handicapskiltet benyttes ofte af folk, der ikke er handicappede.
7	Der er lavet om på krydset Søborg Hovedgade, Vangedevej og Frederiksborgvej, det er IKKE godt hvis man kommer i kørestol eller på crosser...
8	Der er mangel på nedkørsler ved fortorvet og på nogle fortorve er der ret smalt da buske fra private haver fylder det halve og så er man nød til at gå på cykelstien med fare for at blive kørt ned
9	Der kunne godt være bedre offentlige forbindelser mellem østlig og vestlig del af Gentofte.
10	Der mangler cykelstier mange steder, hastigheden for biler er generelt for høj
11	Det er svært at færdes med busser om aftenen samt om søndagen.
12	Det nye kryds ved Søborg Hovedgades begyndelse er langt fra optimalt hvis man kører på Crosser...
13	Det ville være glædeligt med mere lys på fortov og gader om aftenen .
14	Dårlige fortove, brosten etc., især på Strandvejen. Man skal bruge bilen hver gang man skal ud, da nærmiljøet omkring Strandvejen er dårligt og utilgængeligt i manuel kørestol. Det er reglen ere end undtagelsen at butiksindehavere har utilgængelige adgangsforhold.
15	Flere buslinjer og kortere interval mellem disse ville være dejligt. Jeg har ikke bil og tør på grund af mit hørehandicap ikke cykle.
16	Flere busser på tvær af kommune.
17	Fliser ligger skævt. Husejere klipper ikke hæk, der rager ud over fortorvet. Det er påpeget over for kommunen. Det har ikke hjulpet.
18	For få buslinjer, for få afgang. Også på tværs. Hvorfor ingen bus til Ungdomsskolen om aftenen og i weekenden hvor de unge skal derover?

19	Fortove meget skæveFortove rensens dårligt både mht blade og sne
20	Handicappbusseene gør livet farligt på CL Ibsensvej om morgenen ved Tjørnegaarsskolen. Man skal tænke adgangsveje, når man åbner og flytter skoler
21	Handicapparkeringspladser er ofte blokeret af biler uden handicapskilt.For eksempel. er handicapparkeringspladsen ved fysioterapiklinikken i Gentoftegade utilstækkeligt markeret, der mangler et malet symbol på brolægningen.
22	Handikap pladser til parkering er svære at finde. Der er offentlige steder uden parkering. F.eks er der ingen parkering ved Gentofte Kirke. Der er få pladser i Gentofte bymidte. Trods den nye udvikling i bymidten. Du kan ikke holde ved de forskellige indkøbscentre undtaget Rotunden og Jægersborg Alle.
23	Har handicap skilt, men meget få handicap parkeringspladser. Må ofte køre forgæves til Strandvejen, Gentoftegade Ordrupvej mv. Kan ikke bruge offentlig transport.
24	Hvis jeg skulle køre min mand rundt i hans kørestol er der mange steder hvor jeg ville få problemer, ujævnbelægning smalle fortov osv.
25	I rundkørslen på Nybrovej bliver man af bilister overset på cykel i højresvinget. Og det er ulogisk at færdes på cykel på Dan Turélls Plads.
26	Ja, der er altid ulovligt parkede biler på hjørnet Ordrupvej/Hyldegårdsvej - overfor apoteket. Det gør det svært at dreje uden at ramme køretøjer i anden vognbane.Jeg kan altid bruge flere handicap p-pladser uden bilnumre
27	Jeg er heldigvis i den situation, at jeg er i fleksjob 17 timer om ugen i Lyngby på trods af mit handicap. Jeg har ca 3km. til mit arbejde. Jeg har stærkt nedsat mobilitet i mine ben og en erhvervet hjerneskade pga af en bilulykke, og har ikke mange "kilometer" i benene hver dag. Så det at tage offentlig transport har ikke fungeret for mig. Her nærmest brugt mine sparsomme "kilometer" når jeg når frem på job. Har søgt om el-cykel flere gange, uden succes. Afslag flere gange. Det har været svært at fastholde mit fleksjob, når jeg ikke kan komme derhen. Har løst det selv. Har nu anskaffet mig en tre-hjulet el-cykel på egen regning. Den var dyr! Jeg er ked af ikke at få opbakning økonomisk til det hjælpemiddel, der har betydet allermest for mig. Når man ikke har mobilitet har man brug for et hjælpemiddel til at komme rundt. Jeg kan ikke køre bil længere og ej heller tage bus eller tog. Jeg har brug for at fastholde mit arbejde, deltage i GIF træning, kunne deltage i et socialt liv. Ikke kun med mine to drenge, men også kunne komme til og fra til venner og familie. Det kan jeg nu. Note: Handicappede skal have lige vilkår. Det føler jeg på ingen måde, jeg er blevet mødt med. Tværtimod. Der er ikke blevet lyttet til mit allervigtig
28	Jeg er i den heldige situation (endnu) at jeg har min egen bil, men det er meget ofte utroligt svært at finde en P-plads!

29	Jeg kører på el-scooter. Der mangler mange opkørsler ved fortove, veje mm. Der er en del butikker, jeg ikke kan komme ind i med min el-scooter.
30	Kører på el scooter, og op-nedkørsler er mange steder dårlig
31	Køresstolsbruger, fortovene kunne være i bedre stand. Mange forretninger er ikke tilgængelige
32	Man burde være lydhør for indput vedr. Forbedringer. Her tænkes f.eks. På at etablere en højrepil ned ad Kildebakkegårds alle fra lysreguleringen ved Vangede station. Det giver store trafikpropper hver dag.
33	Mange steder dårlig asfald og stejle nedkørsel.
34	Mange steder er mangel der opkørsler ved fra cykelsti til fortorv og lysene skifter for hurtigt så ældre og handicappede ikke kan nå over inden der skrives til rødt
35	Med en gåafstand på max 500 meter, før der er behov for et hvil, er der for få muligheder for at sidde på vej til butikker og offentlig trafik. Da jeg ikke længere tør cykle på min 2-hjulede cykel, fordi min balance er ?ikke eksisterende?, har jeg den 12. april 2017 søgt om tilskud til en trehjulet el-cykel, men har endnu ikke fået nogen afgørelse. Uden en sådan er jeg afhængig af andre til indkøb m.m. Mange fortove og cykelstier er også i meget dårlig stand.
36	Når man er gangbesværet er det meget svært at krydse Strandvejen i Hellerup. Det er f.eks. ikke muligt at handle i Super Brugsen på Strandvejen, hvor der er få P pladser og ingen P plads for handicappede.
37	Op- og nedkørslerne til fortovene er lavet dårligt. Fliserne på fortovene er ligger meget ujævnt. Handicap p-pladserne er ikke lavet ordentligt!
38	På Strandvejen, hvor jeg færdes med rollator, er det svært at nå over for grønt lys. Ved Apoteket (af alle steder!) er der kun 7 sekunder, før der skiftes til rødt. Det er en hån mod mennesker, som ikke kan spurte over.
39	Sidder i kørestol
40	Sikkerheden er mange steder dårlig for cyklister f.eks der mangler cykelstier, hastigheden for biler er for høj, mange bilister bryder trafikloven
41	Skæve fortove og stejle ramper fra fortov til vej gør det vanskeligt at komme rundt i kørestol
42	Trafikken er ikke et problem, men grønt lyd for fodgængere er mange steder så kort, st personet med gangbesvær ikke kan nå at komme helt over på den anden side af vejen
43	Vejarbejder kunne ofte være udført med større hensyn til borger med handicap.
44	cykelstierne er hullede og i dårlig stand. Fortove har skæve fliser. Lyskurve skifter for hurtigt

45	for få lydfyr
46	køre bil , med offentlige transport er det svært at komme på tværs
47	på min el scooter er det let blot ikke med al det vejarbejde derharværet

Trafiksikkerhed

Hvis du har kommentarer til trafiksikkerhed i Gentofte kommune, så skriv dem venligst her:

1	Biler køre for hurtigt og respektere ikke altid fodovergangene og hellerikke cykler som også kører på fortovene
2	Der cykles på fortovene.Kort interval med grønt lys i fodgængerovergangene.
3	Der er mange ulovlige parkeringer som gør det besværligt for mig at køre rundt.Der er meget vejarbejde.
4	Der kunne godt være flere cykelstier. Feks på Sognevej og snogegårdsvej
5	Der mangler cykelsti i Jægersborg Alle
6	Der mangler forgængerovergange i Hellerup ved Waterfront og Experimentarium.
7	Det er svært at krydse strandvejen i Hellerup.
8	Det mærkelige nye kryds Vangedevej/Ellegårdsvej/Kildebakkegårds alle er da helt "godnat": krydset bliver fyldt op af trafikanter den ene vej fra, hvor de holder og spærrer for de modsatkørende, når de får grønt lys. Og cyklister og fodgængere overses nemt ved Kildebakkegårds alle pga højresvingsbane, som bliver blokeret af ligeudkørende mod Lidl - nej jeg opgiver at forklare, det skal opleves: "Cirkus trafik
9	Flere cykelstier, lavere hastigheder for biler, et problem at så mange bilister bryder trafikloven
10	For korte grøn-signaler over Strandvejen
11	For meget "udstilling" på fortovene
12	Fortovene er i dårlig stand. Mange butikker har ikke adgang for kørerstole.
13	Færdselsregler overholdes ikke af de fleste bilister og må ofte springe for livet selv i fodgængerovergange. For mange ældre bilister er så usikre, at de burde lade bilen stå.
14	Hvorfor er der ikke etableret cykelsti, da man renoverede handelsstrøget på Jægersborgalle???
15	Igen vil jeg påpege, at fortove og cykelstier mange steder er i dårlig stand (skæve fliser, huller og brosten som ligger som "bæk og bølge".
16	Jeg bor tæt på krydset Ordrupvej/Hyldegårdsvej/Skovgårdsvej og er chokeret over at se så mange biler suse over for både gult og rødt!!!
17	Jeg er meget glad for flere og bedre cykelstier.
18	Jeg kender ikke nok til trafiksikkerheden i Gentofte generelt til at udtale mig om dette

19	Jeg savner akustiske trafiksignaler på Strandvejen mellem Maglemosevej og Callisensvej. De akustiske signaler ved Maglemosevej/Strandvejen samt ved Vangede Station overdøves af trafikstøjen.
20	Kommunen kan ikke forbedre min opfattelse af trafiksikkerhed, det er et spørgsmål om den enkelte trafikants opførsel.
21	Mange af fortovene er i dårlig stand. Man skal se sig grundigt for, hvis man vil undgå at falde.
22	Mange biler kører over for rødt, det giver usikkerhed
23	Meget dårlig belysning på nogle veje i Ordrup
24	Min datter har kun kørt med handicapbusser
25	Som synshandicappet kan det være svært at orientere sig i lyskryds.
26	Strandvejen er svær at komme over, når der skal hentes medicin på Apoteket, Lyssignalet har kun 7 sekunder. det er godt med to handicappladser modsat Apoteket
27	Trafficforholdene omkring skolerne er ikke i orden. Få politiet til at skrive bøde til alle de forældre, der blæser på reglerne
28	bilisterne kører ofte hasarderet, parkerer på hjørner ect.
29	for få lydfyr i lyskrydsene
30	problem at bilerne parkerer med hjulene på fortovene, så kan en kørestol ikke benyttet fortorvet

Problemer med at benytte parker, grønne områder og offentlige bygninger

Hvis du oplever problemer med at benytte parker, grønne områder og offentlige bygninger, så skriv venligst, hvad Gentofte Kommune kan gøre for at forbedre forholdene:

1	Adgangsforhold i forhold til kørestolsbrugerStier ikke egnet for kørestolsbrugerHandicaptolletterParkering
2	At der ikke er ryttere for blade, så der er glat.Elevator dur ikke, eller man skal gå ekstra langt for at bruge det
3	Bede hundeejere om at se Bernstorffs parken som en park for mennesker og i anden række en park for hunde, så man ikke får besked fra hundeejere om at parken jo er en hundepark.
4	Bedre tilgangsforhold
5	Biblioteket i Hellerup. Sidste besøg, blokeret dør og meget lille svingdør, hvor det er svært som hjerneskadet at se hvordan man skal få svingdøren til at køre

	langsommere.Valgte at stemme på biblioteket, da det virkede mere overskueligt end den internationale skole (P pladser - handicap P pladser)
6	Der er alt for mange steder, alt for mange løse hunde.
7	Der er for få bænke hvor man kan tage et hvil . Specielt på Hellerup kirkegård hvor jeg ofte kommer .
8	Det er ikke muligt at cykle i parker, når man er bevægelseshandicappet. Jeg har en meget begrænset gangdistance, men kan cykle. Tilladelse til at handicappede kan cykle ville gøre det muligt for mig at benytte disse parker.
9	Det er svært at finde ind på Rådhuset. Dårlig taktil afmærkning udenfor.
10	Fjerne trapper
11	Flere handicap p-pladser og gerne i nærheden så gangdistance forkortes. Svært at gå en tur, hvis der er langt til p-plads. Elendige parkeringsforhold ved Gentofte Hospital.
12	Forbedre adgangsforholdene til strand og vand
13	Forbedre muligheder for personer der må benytte rollator, elektrisk kørestol eller crosser
14	Gentofte Kommune kan sørge for, at der i alle offentlige bygninger (mødelokaler, undervisningslokaler) er adgang til teleslynge.
15	Handicapparkeringspladser
16	Ingen problemer i parker og grønne områder. Men jeg generes jævnligt af mindre heldig akustik i offentlige rum
17	P-pladsen ved Bernstorffs Slot bør gøres tilgængelig for alle. Jeg har foranlediget, at der er kommet to handicap-p-pladser, men der skiltes ikke med dette ved de ekskluderende skilte, der er sat op både ved indkørsel til Parken og til parkeringspladsen til højre. For handicappede er p-pladsen i regnvejret et stort søle, som gør det problematisk at få kørestole op i f.eks. biler med mudder på dækkene. Parken benyttes flittigt af kørestolsbrugere.Styrelsen for Slotte og Kulturejendomme har efterhånden lukket alle offentlige toiletter i parkerne, F.eks. i Charlottenlund Skov. For folk med Sclerose, som mig selv, kan der opstå et ret akut behov, hvor man er afhængig af at kunne nå et offentligt to
18	Sikre, at der er adgang til teleslynge i de lokaler, der bliver benyttet til kulturelle, sociale og offentlige arrangementer
19	Ved nogle offentlig bygninger er der ingen gelænder ved trappen op til døren og så er jeg bange .
20	ved ikke, men har flere gange oplevet både løse hunde og deres efterladenskaber som et problem, der har holdt mig væk fra parker.

Handicappolitikens betydning

Handicappolitikens betydning, andre svar:

1	At jeg selv skulle betale for elendig service :-)
2	Cykling for alle med Frank Høj var godt.
3	Der er kommet politisk fokus på kommunikation og brugerinddragelse for de svageste borgere med handicap
4	Fin behandling fra Park og Vej ved fjernvarmeprojekt. Der blev etableret en midlertidig handicapparkeringsplads.
5	Forstår ikke spørgsmålet og de givne svarmuligheder. Passer ikke sammen
6	Jeg kender mine rettigheder bedre
7	Pga. sygeliggørelse og stigmatisering af personalet benytter jeg mig aldrig af tilbuddene.
8	Ved det ikke, har ikke tidligere hørt om Gentofte Kommunes handicappolitik!
9	Viste ikke at der var en, så intet.
10	bruger dem ikke
11	elendige forhold for psykisk handicappede
12	er hørehæmmet og kan ikke høre hvad der bliver sagt i større forsamlinger. håbet Gentofte kommune vil gøre mere for hørehandig
13	er pårørende til en med handicap, har ikke selv behov for ovenstående tilbud
14	fået handicapplads udenfor mit hjem
15	har ikke fået bevilliget handicap bil.
16	jeg har fået det dårligere
17	mangler plejehjemsp.
18	starter til gymnastik til januar, håber på bedre fysik +kontakt til andre mennesker

Forslag til forbedringer af indsatser

Hvis du har konkrete forslag til, hvordan Gentofte Kommunens indsatser for mennesker med handicap kan gøres bedre, så skriv dem venligst her:

1	1. Tænk ikke kun i de overordnede linjer, brug tid på borgerne - det er mennesker vi har med at gøre 2. Ved borgermøder , bør projektledere svare ordentlig tone i respekt for at spørgsmål stilles pga usikkerhed, og ikke nødvendigvis for at være på tværs.
2	Aktivitetstilbud til unge i weekenden.
3	Alle vil gerne arbejde så meget som de kan. Ny flexjob ordning så også førtidspensionister kan komme tilbage. Eller mere viden herom.
4	At det er Gentofte Kommune der anviser en handicap P - plads på gaden og ikke ansøgeren . Det er hul i hovedet at ansøgeren skal prøve at finde en plads , når der f . eks . er busstoppested og rundkørsel lige uden for en udgang , så hvor skal man så placere en handicap P - plads .
5	At jobcenteret (jobkonsulenter) giver en fair behandling i forhold til job på særlige vilkår.At ansøgning om BPA ikke kun kan bevilliges ved at man ikke længere kan klare toiletbesøg alene og at man skal have hjælp til bad. At der er gode adgangsforhold og toiletter til Væresteder så man undgår isolation.At der er mulighed for idræt selvom du er handicappede og adgangsforhold og toiletter er tilstede så du undgår inaktivitet og hvad det medfølger af sygdomme og for tidlig død.
6	Bedre adgang til teleslynger i lokaler med offentlig adgang. Primært lokaler der anvendes til foredrag.
7	Bedre dialog med de ansvarlige på kommunen - og de ansatte i kommunen bedre "klædt på" til at tage beslutninger og lytte til den pågældende. Ville være nemt, om alle kunne puttes i kasser - men det kan vi ikke!
8	Bedre hjælp til hørehandikappede og kortere ventetid til nye høreapparater. Og når man skal have nye apparatet ikke først skal hos en ørelæge det er spild af tid og penge. Når man møder på hørecentralen laver de de samme prøver. Det er kun den private ørelæge der tjener penge her. Spar ørelægen så flere kan fa hurtigere nye høreapparater
9	Bygge tidssvarende boliger til mennesker med psykisk lidelse blandet med mennesker uden psykisk lidelse , hvor de kan være sig selv og samtidig indgå i et fællesskab omkring madlavning og andre sociale arrangementer
10	Den såkaldte elektroniske kommunikation, som tit er pdf-formularer (altså næsten papir) er kun et overhead for mig (og oså tit for de stakkelse sagsbehandlere i kommunen, som sidder og bruger cut-and-paste af mails ind i word

	dokumenter.Mulighe for at kunne følge, hvor ansøgninger er henne - og evt hvornår man kan forvente en reaktion.
11	Det burde være så let at søge hjælpemidler at jeg selv kan gøre det. Jeg har måtte have assistance fra kommunikationscenter/hjælpemiddelfirma. Det har i øvrigt taget mange måneder at behandle ansøgning. Heldigt jeg fik hjælpemidlet udleveret mod forventet betaling men det er pinligt jeg skal rykke for at firmaet får deres penge. Også mærkeligt min arbejdsplads skal skrive under på hjælpemidlet er en god ide.
12	Det er stadig tilgængelighed for personer med hørebæsvær jeg tænker på. Der er en fin teleslynge i Øregårdssalen på Hovedbiblioteket. Men der er ingen rum med teleslynge i bydelsbibliotekerne, på trods af at de ofte har gode kulturelle arrangementer.Ved forårsturen på Rådhuset + udflugt med bus, burde der være bare en bus hver dag egnet for hørehæmmede. Det kunne f.eks. lade sig gøre med et tourguideanlæg.
13	Efter at ha' udfyldt dette skema, kunne jeg da godt tænke mig at høre mere om Gentofte Kommunes handicapforening - blive medlem f.eks.
14	Et tiltag som "cykling for alle" med Frank Høj må I gerne gentage.
15	Flere muligheder for at sidde i det offentlige rum. Ned- og opkørsels mulighed for kørestole ved hver eneste vejhjørne. Brede cykelstier med ditto op- og nedkørsels muligheder (cementsliske). Tilbud om f.eks. bassintræning, ridetræning eller andre former for træning, som styrker balance og muskler. Jeg vil jo gerne være selvhjulpen så længe som muligt.
16	Flere møde steder til ensomme unge med professionel hjælp - løbe hold , cykel hold mm der er mange tiltag for de ressource stærke ikke for de ensomme og svage Flere bænke i lokal området - hvor det er naturligt at mødes
17	Flere skoletilbud til børn med særlige behov. En mere aktiv støtte fra sagsbehandler om muligheder for familier til børn med særlige behov. Fritidstilbud for børn med særlige behov
18	Forbedre sagsbehandlingen, fokus på at overholde lovgivningen
19	Forbedret sagsbehandling. Mere støtte i folkeskolerne. Tidlig indsats. Mulighed for selv at bestemme hvilke konsulenter, der bedst kan hjælpe med problemstillinger. (kunne ikke få hjælp af center for autisme med spiseforstyrrelse på trods af, at de er eksperter, da kommunen havde valgt at ansætte Kate Kallesø, som ikke anede hvordan hun skulle gribe det an.
20	Forenkler sagsbehandlingen. Faste/vedvarende sagsbehandlere og bedre info om tildeling af evt ny sagsbehandler

21	Formulering og vedtagelse af en pårørendepolitik og etablering af Pårørenderåd på de forskellige institutioner. Råd der har kompetencer og er bredt sammensat.
22	Forslag til en pårørendepolitik. Vi er alle pårørende - enten til vores børn, forældre, søskende eller andre familiemedlemmer. Det er en særlig udfordring at være pårørende til voksne børn med svære handicap, eller pårørende til demente forældre eller en ægtefælle. Her er der behov for en pårørendepolitik med retningslinjer, der støtter de pårørende og åbner op om samarbejde med de professionelle Retningslinjer for, hvornår en frivillig indsats er til glæde og fordel for alle parter - uden tab af den professionelle indsats - og uden belastning for den pårørende. Med andre ord et fint og ligeværdigt samarbejde mellem brugeren, pårørende og professionelle.
23	Få de fordomme væk. Og skift det ikke faglig kompetente personale ud eller tilbyd dem efteruddannelse På Cafe Stolpen kan jeg ikke være i godt humør og sige noget for sjovt. Det forstår personalet, som at jeg splitter og spalter.
24	Først og fremmest ved at sørge for flere handicap-parkeringspladser og offentlige toiletter. Bedre belysning. Den idé med, at gadelyset skal være på én og samme side virker uhensigtsmæssigt. Ofte er der bælgravende mørkt på det ene fortov. Grundejere klipper ikke deres træer, så træernes bladhang dækker for lyset, hvilket gør det svært at se hvor man går. Ofte ligger fortovsfliser hulter til bulter med alt for høje niveauforskelle. Grundejere renser ikke fortove for sne, is og smattede nedfaldsblade. Særligt slemt er dette på Hvidørevej, hvor grunde skrånede ned mod fortovet. De fleste grundejere har et distanceret forhold til det, at det er deres pligt at rense fortove.
25	Gentofte Forældreforening repræsenterer 200 familier med børn med fortrinsvis autismespektrumforstyrrelser. Jobsituation og transport i kommunen, som spørgeskemaet blandt andet omhandler, er ikke så vigtigt for vores medlemmer. Det er dog vigtigt at indsatsen til børnene i Gentofte Kommune ikke er evidensbaseret. Det betyder, at de udvikler sig dårligere end i andre kommuner, der baserer deres indsats på metoder, der har en dokumenteret effekt. Det er nok op ad bakke at komme igennem med en sådan en omlægning af handicappolitikken og -synet, men hvis man gjorde det, ville der være rigtig mange liv at redde - og penge at spare.
26	Gentofte Kommunes indsatser for mennesker med psykiske handicap skal gøres langt bedre og hver enkelt indsats skal foretages efter en konkret vurdering i det enkelte tilfælde. Man mødes hele tiden med at det ikke kan lade sig gøre. Den tilbudte hjælp er pakketilbud og ikke tilpasset den enkelte. Kulturen i Jobcenter er ubehagelig.

27	Gør arrangementer, i hvert nogle, hørevenlige. Tilbyd transportabel teleslynge for bedre lydopfattelse. Tilbyd transportable skrivetolke så de dårligst hørende kan være med. Annoncer dette så borgerne er klar over tilbuddene.
28	Gør lyskrydsene nemmere at passere for mennesker, der ikke kan gå så hurtigt. 7 sekunder at nå over på er for lidt. Gør fortovene nemmere at passere med rollator og kørestol.
29	Gør noget ved tilgængeligheden i forhold til kommunes idrætsanlæg, såvel stadion og Kildeskovhallen. Der mangler mulighed for at gangbesværede kan benytte 25 og 50m bassinet i svømmehallen for eksempel en trappe, Omklædningsfaciliteterne er for små, der mangler en familieomklædningsrum, så for eksempel en ægtefælle kan hjælpe en ægtefælle med at klæde om. Som det er nu er der kønsopdelt omklædning, men i praksis benytter ægtefæller begge omklædningsrum. Hvilket betyder at hvis du som handicappet skal klæde om. Er der stor sandsynlighed for at du møder en af modsatte køn ved omklædning. Svømmehallen har på hjemmesiden officielt godkendt denne praksis. Der mangler også adgang for kørestolsbrugere til Kildeskovshallen. Det virker som om hverken handicaprådet eller tilgængelighedsrådet tænker idræt ind i handicappolitikken
30	Gøre det muligt at kunne tage i svømmehallen med sit barn af modsatte køn over 7år med handicap. Som mor til en dreng på 8år har jeg desværre ikke længere mulighed for at gå i svømmehallen, da drenge over syv år ikke må komme med ind i dameomklædningen. Så når man har et barn med handicap som ikke kan klæde om alene er man desværre afskåret fra at anvende Kildeskovshallen. Derfor tage vi til andre kommuner hvor der enten er familieomklædning eller handicaprum.
31	Gøre kommunens hjemmeside bedre tilgængelig uden brug af mus. F.eks. kan dette spørgeskema ikke besvares uden brug af mus. Underligt for i nogle af spørgsmålene kan man godt navigere med TAB, SKIFT+TAP samt piltasterne. I andre spørgsmål kan der kun navigeres med mus, så jeg har måttet have hjælp til besvarelsen. At kommunen drager omsorg for, at privat beplantning ikke rager ud over fortovet og at boligejerne sørger for snerydning. Samt sørger for at fliser ligger lige.
32	Har deltaget i hold på Tranehaven og de personer der er der hjælper mange mennesker til at få en tålelig eller bedre tilværelse
33	Har tidligere gået på Kommunikations centeret i Hillerød. Der er ikke etableret kontakt til kommunikations centeret i Hellerup. Gerne fast tilknytning til Kommunikationscenteret, så det man kan holdes ved lige + man mødes med andre. Der er endnu ting jeg mangler at lære i forbindelse med kommunikation (mail - SMS -mobil). Jeg er dybt afhængig af min ægtefælle da jeg ikke længere kan læse, skrive,

	kommunikere (kun få ord). Når jeg har været på kommunikations hold, kommunikerer jeg også mere med familien (de næste par dage, hvorefter det igen aftager) Behov for ugentlig stimulation.Kommer ikke alene ud pga gangbesvær og kommunikationsbesvær. Er alene hjemme fra kl 7 -kl 17.30, hvor ægtefælle passer job 40 km væk + ordnerindkøb mv.
34	Hvorfor spørger i ikke om hjælpemiddel centralen? Og kun om jobcentret.Det virker som om spørgeskemaet er tilrettelagt med henblik på et forudbestemt svar
35	Ift inklusion i folkeskolen: Større ambitioner, villighed til at investere flere ressourcer, tænke langsigtet, trække på den vide der allerede eksisterer, større gennemsigthed
36	Indfør en demenspolitik og afhold møder herom. Gentofte er en sort plet på kortet, hvad dette angår
37	Indføre ENS service for ALLE - og få medarb. til at se/læse om personen, inden indkald til møder osv. - det lykkes mig ikke at møde op da jeg lå i coma....
38	Indsats ift beskæftigelse for psykisk sårbare
39	Jeg efterlyser mere kompetente sagsbehandlere i børn og familie, det kan IKKE være rigtigt, at man henvises til familiecentret, når man er pårørende til et barn med neurologiske funktions nedsættelser. Det er ikke i orden med timelange og talrige møder uden handling, spild af borgernes tid og penge. Udskift fagligkoordinator samt leder i børn og familie. Opret et taskforce med kompetente fagfolk fra Center for autisme og psykiater, psykolog, sagbehandler i et korps. Tidlig indsats og koordinering med højspecialisering, så man kan opnå at få unge med autisme/ADHD i uddannelse/job og forhindre, at de unge ender på varig forsørgelse istedet. Bedre koordinering med fritidscentrene og ungdomsskolen, hvor det skal være muligt at få en hjælper med så den psykisk handicappede, som evt går på specialskole kan få et netværk lokalt. Fordi man går på specialskole, er dette ikke ensbetydende med, at man ikke kan deltage i et "nor
40	Jeg er uddannet psykolog, men fik ABSOLUT INGEN respons da jeg på egen hånd forsøgte at få en job konsulent til at hjælpe mig i arbejde. Henvendte og rykkede flere gange, men det fadede ud til en samtale med en privat konsulent i Lyngby, men opfordringen om "at sælge sig selv bedre" og arbejde frivilligt (hvilket jeg også har forsøgt. Så nu når jeg er 51, synes jeg det er ærgeligt at kommunen skal bruge FULD inv.pension på mig fremfor at jeg kunne have tjent nogle selv.Jeg har selv forsøgt meget, men mener at være blevet frasorteret af mit handicap. Ærgeligt at min kandidateksamen med et snit på 12,66 ikke kunne have været til gavn for f.eks Gentofte kommune. Jeg er sikker på at Hans Toft vile se kritisk på passi forsørgelse

	og ressourcespild. Hvis I har lyst kan vi tage denne diskussion på tlf. 31600639 (hermed tilladelse).
41	Jeg har deltaget i et borgerpanel på Rådhuset, sammen med to andre, der havde et fysisk handicap og psykisk handicap. Det der slog mig på mødet var, at de fremmødte (ansatte på kommunen) fik en "aha" oplevelse efter de fik vores "personlige erfaringer". Som om de ikke vidste, hvad der sker herude blandt "os". Det ligger mig meget på sinde, at dem der beslutter emner omkring "os" egentlig ikke kender os. Jeg har også været med til værdifestival på Droslen, hvor jeg holdt et kort foredrag omkring mit arbejde med trivselskortet, som nok er det mest succesfulde Gentoftes arbejder med lige nu blandt os borgere. Kom ud og mød os i det virkelige liv. Jeg ved vi er mange, der vil bidrage. Jeg har ikke brug for at være anonym, tværtimod, jeg har brug for at bidrage med viden og forbedre forholdene for os alle. I er velkommen til at kontakte mig jettefogh@yahoo.dk eller mobil 53701444.
42	Jeg hører lidt dårligt men har høreapparat, så det går fint. Ellers har jeg ikke noget handicap. Jeg bruger ikke hjælp fra kommunen, så jeg kender ikke til mulighederne der for mig selv. Mange af mine naboer har hjælp - hjemmehjælp, varm mad, rollator osv. Det virker vist fint. Jeg støtter blindesamfundet og kræftens bekæmpelse og Ældresagen og Røde Kors. Trafikken i kommunen er ok. Busser og S-tog er fint. Der er for mange privatbiler, men det kan kommunen jo ikke ændre på!
43	Jeg kender ikke noget til handicaprådet, det burde måske stå mere frem.
44	Jeg synes det er bekymrende og trist, at jeg nærmest allerede har fået at vide, at jeg ikke har mulighed for, at blive boende i kommunen når/hvis jeg en dag ikke længere kan arbejde. Pt kan jeg klare mig selv, og jeg vil gøre alt hvad der står i min magt, for at kunne blive ved med dette. Men det bekymrer mig at vide, at jeg en dag skal flytte væk fra mit trygge hjem (og jeg bor endda i Vangede, hehe)
45	Jeres indsats overfor folk der er fleksberettigede, er sådan set som udgangspunkt fornuftige. I tager lægeerklæringer seriøst, og lytter til de eksperter I bruger som konsulenter, hvis de siger en borger ikke kan mere. Respekt for det. Men kommunen er alt, -alt- for rigid når det kommer til kommunale fleksjobs, og I mister kompetencer på den konto. Jeg er selv uddannet historiker. Jeg har reel, konkret erfaring med et emne et museum i byen arbejder med, og alligevel har det været umuligt at få oprettet et kommunalt fleksjob. Alright, der blev givet et tilskud, men kun på 10.000 kroner, der lige præcist rækker til fire måneders arbejde. Jeg ved godt det er en konservativ kommune, men tag dog hensyn til, at folk har forskellige uddannelser. Er man som jeg uddannet indenfor et felt, der rettet sig mod offentligt

	arbejde, så er det ulogisk, i en kommune så rig som Gentofte, at man ikke kan oprette nogle enkelte kommunale fleksstillinger
46	Kørsel til sociale begivenheder
47	Man kunne håbe, at politikerne ville arbejde for også at forbedre adgangsforholdene til butikkerne i bydelscentrene.
48	Mangler klar information om de økonomiske fremtidsudsigter når en beboer på et bosted fylder 65 eller får brug for varig hjemmepleje
49	Mere frihed til at vælge f.eks kanyler under støtte ordningen for hjælpemidler er vigtigt. De meget billige giver voldsomme gener og bruges kortere tid, så det økonomiske aspekt er ikke nemt at gennemskue - man kan ikke udelukkende se på pris. Ellers føler jeg ikke jeg er handicappet, så ved ikke om min besvarelse her er særlig gavnlig.
50	Min datter kan ikke læse og ikke bruge en computer. Hvis hun skal informeres, skal det ske mundtligt. Mange på hendes bosted (Østerled) har det lige sådan. Det er jo en særlig udfordring for jeres formidlingsarbejde, men det kan nok klares!
51	Ny asfalt på den brede gang.Alt for mange fliser ligger ujævneFor mange skilte fylder på fortovene
52	Personer tilknyttet Gentofte Kommune har vanskeligheder med at kommunikere med hørehæmmede ligesom kommunen har svært ved at forstå deres situation (fører til for eksempel manglende tilgængelighed i offentlige rum pga. ringe hørbarhed som kan afhjælpes med tekniske hjælpemidler, for eksempel teleslynge)
53	Svar e-mails. Det tager nogle gang op til et år for at få et svar. Behold personale. Vi har haft 4-5 sagsbeholdere i de sidste 5 år. Behandle folk med respekt.
54	Tilbud om kost og Motion Flere bænke i det offentlige rum
55	Transport bedreMere autismeforståelse
56	Tror ikke der spares penge på at begrænse adgangen til kvalitets nåle til insulin sprøjter. Bruger nu mange flere af de billige nåle og livskvaliteten er dårligere med mere smertefuld injektioner.
57	Ved f.eks. at fjerne den øvre aldersgrænse for tilkendelse af ledsagerordning. Det ser ikke godt ud, at man tillægger aldersdiskrimination.
58	Ved kommunens forårsarrangementer (ture) bør der være teleslynge i forbindelse med guidernes rundvisning på udflugtsstederne.
59	Vær opmærksomme på mennesker med særlige behov, som ikke har en diagnose (endnu). Vær også opmærksomme på de mennesker, som ikke er medlem af nogle (patient)foreninger. Vi er udenfor fællesskaber og uden hjælp og støtte.
60	at ventetiden på nyt ikke er så lang

61	flere lydfyr
62	fortov , kanter op og ned kan gøres nemmere for kørestolsbruger og for folk med rollator
63	mere opsyn med psykisk syg og aktivering i dagligdagen da de ofte er ensomme og forladt :(
64	oplysning og information

Ønsker til Handicappolitikken

Hvis du har ønsker til Gentofte Kommunes handicappolitik, som kunne gøre forholdene for mennesker med handicap bedre, så skriv dem venligst her:

1	Adgang til teleslynge i alle lokaler med offentlig adgang.
2	At Gentofte kommune, i alle henseender, arbejder for at indføre universeltdesign.
3	At man forbedre adgangsforholdene så man kan klare så mange aktiviteter som muligt med så lidt behov for hjælp. At der er lidt flere handicap p-pladser At der er voksen idræt med tilgængelighed At der findes et værested med tilgængelighed At der findes et dagcenter med tilgængelighed At der findes frivillige job hvor der er tilgængelighed At der findes senior job med særlige vilkår og tilgængelighed
4	Bare det var mindre bureaukratisk at ansøge om hjælpemidler. Ellers har jeg kun oplevet super service og stor imødekommenhed fra kommunens side undtagen ventetid på at få bevilliget hjælpemidler
5	Bedre forhold for handicappede så der bliver lige adgang til kunne dyrke idræt. Gentofte er et uland i den forbindelse
6	Bedre forhold i butikker
7	Bedre normeringer på bostederne i weekenderne, evt. ved brug af frivillige
8	Bedre tilgængelig information og kommunikation fra kommunens side for svært hørehæmmede og døve. For eksempel brug af e-mail i stedet for telefon, brug af visuelle metoder som supplement til lydæssige (for eksempel tilføj lysblink til lyd bips)
9	Bryd tabuisering, stempling, fordomme og stigmatisering!!
10	Et ønske til skolernes inklusionsopgave og undervisning i større rum med flere "elevcentre" eller arbejdsgrupper i gang samtidig, burde kommunen have obs på og undersøge hørbarhed/akustik og forsøge at forbedre den mest muligt. Det vil fremme både indlæring og lyst til at være på stedet.
11	Fjerne den øvre aldersgrænse for tilkendelse af ledsagerordning.

12	Flere handicap p - pladser ved Fakta (Ordrupvej og Jægersborg Allé) - Meny (Ordrupvej / Henriettevej) - Irma (Jægersborg Allé) og ved Ordrup Apotek . Ønskes også frie handicap p - pladser på Ordrupvej .
13	Gentofte Kommune er ikke god til at gøre forholdene for mennesker med psykiske handicap tålelige. Afhjælpning af psykiske handicap kræver en individuel konkret vurdering. Det vil kommunen ikke hører på.
14	Giver mennesker med handicap muligheden for at benytte individuelle handicapkørsel så de ikke være afhængige af hjælp fra frivillige og pårørende, hvis de vil på familiebesøg eller deltage i fritidsaktiviteter
15	Indsats for psykisk sårbare der gerne vil ind på arbejdsmarkedet
16	Jeg har kun prøvet genoptræning på Tranehaven, det var ikke anbefalelsesværdigt. Jeg træner vederlagsfrit (holdtræning) i Bagsværd og jeg får markant mere ud af det. Resultaterne er målbare, da min nye fys (FysioDanmark Bagsværd) tester os hver fjerde måned. Jeg er dybt taknemlig over, at jeg har vederlagsfri holdtræning
17	Jeg har tænkt meget på hvad der kunne være til gavn for mange mennesker er mere personlig hjælp her i hverdagen..
18	Kvalitets nåle til injektioner.
19	Lyt til hver enkelt person og deres individuelle behov for hjælp eller hjælpemidler. Det kan godt være det ikke passer ind i de aftaler i har med et firma, der udbyder al muligt fantastisk, og er billigt. Og oplys, oplys og oplys. Os handicappede har mange personer indover fra kommunen. Det der er så mærkeligt er, at en kommer og tænker hjælpemidler, en anden kommer som ergoterapeut osv. Måske ville det give mening at sende kun en person ud, som lyttede på behov, altså alle behov. I er alle delt op i områder på kommunen. Socialt, økonomisk, hjælpemidler osv osv. Fint nok. Som borger er det helt sindsygt at man skal tale med så mange forskellige personer. Hvorfor? Og hvem er tovholder. Jeg har en sagsbehandler, en fleksjobkonsulent, en økonomisk rådgiver, en hjemmevejleder osv.
20	Lytte til de mennesker det drejer sig om og deres pårørende, trække på den viden/erfaringer der allerede eksistere, tænke langsigtet fremfor korte løsninger eller lappe løsninger
21	Med borgernes særlige udfordringer og individuelle behov, så er prioritering og fokus på uddannelse af medarbejderene fortsat meget relevant og vigtigt.
22	Mere arbejde med inklusion i foreningslivet.
23	Mere fokus på hørehæmmedes problemer
24	Mulighed for rejser med bosted

25	Når man flytter til kommunen, er det fint med en velkomstaften hvor man kan se hvad kommunen kan tilbyde. Det er dog skuffende at der ingenting er omkring handicaptilbud
26	Pårørendepolitikken.
27	Se venligst forudgående svar:Bedre belysningBedre fortoVBedre forståelse hos grundejere om, at de skal holde fortove rene for is og sne etc.Flere handicap p-pladserFlere offentlige toiletter
28	Større boliger til folk med Hjæper i alle vågne timer eller døgn.Plads til privatlivPlads til hjælpemidler inde Plads tilTrænings redskaber Plads til at komme rundt i kørestol.Plads til at kunne invitere gæster der også bruger elstol.Cykelskure med mulighed for opladning.
29	Tage sig at psykiatri der halter og ikke fungerer optimalt
30	Tiltag der i højere grad involverer den enkelte handicappede
31	Ville være rart, at man ikke følte sig uønsket i kommunen.
32	Vær opmærksomme på mennesker med særlige behov, som ikke har en diagnose (endnu). Vær også opmærksomme på de mennesker, som ikke er medlem af nogle (patient)foreninger. Vi er udenfor fællesskaber og uden hjælp og støtte.
33	at man tænker mere på tilgængelige for kørestolsbrugere
34	indførelse af en specialrække på en almindelig folkeskole. Oprette en lille skole og små vuggestuer og børnehaver - der er mange børn som ikke trives på jeres kæmpe instutioner. Arbejde sammen med små privatskoler. Evaluere på kompetancecentrene på skolerne - de fungerer ikke.
35	opret et taskforce med kompetente fagfolk til at støtte en tidlig indsats omkring børn med psykiske handicaps. Gentofte kommunes Børn og familie er under al kritik, timelange og talrige møder uden handling. Ineffektivt og uden mål for barnet og til stor frustration for familien. Konstant mistænkeliggørelse af familien istedet for at støtte/hjælpe. Børn og familie er IKKE blevet bedre de sidste par år med ny leder
36	sørge for at man hurtigere får nyt
37	Økonomisk hjælp til at dække de ting som den handicappede i kraft af sit handicap ikke selv formår, set i forhold til livsvilkårene for en ikke handicappet person